

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska



číslo 2/2009

vyšlo 30. 1. 2009

cena 15 Kč



**První občánek Rýmařova se narodil
8. ledna a jmenuje se Patrik**



**Rýmařov se představil na veletrhu
Regiontour – GO 09**



ročník XI.

Foto: Miroslav Glacner



**Třikrát měř a jednou stříhej, tvrdí
v reportáži klempíři firmy Pipa**



**Pradivadlo zahrálo komedii Holka odjinud,
diváci byli shovívaví, kritika již méně**



**Zdeněk Dočkálek - nejlepší kuželkář ČR
roku 2008, ceny převzal v hotelu Slezan**

Zápis do ZŠ naším objektivem



Budoucí školáci zasedli do lavic a dokazovali, co všechno už umí



A paní učitelky byly zvědavé: odkud jsi, kde bydlíš, jaká je to barva?



Své úkoly si ve školních lavicích plnili i rodiče



Po takovém zkoušení je třeba tělo pořádně protáhnout



Za svoji píli a odvahu si předškoláčci odnesli domů spoustu dárečků



*Zápisem provázeli skřítci. Fotku na památku si odnesly všechny děti
Fota a text: učitelky 1. stupně ZŠ Rýmařov, Jelínkova 1*

Pár slov o zimě

Začala zima a mráz zabíjí! Sníh a mráz sužují celou Evropu! Ledový vzduch z východu přinesl holomrazy! Muž neměl doma topení a umrzl! Kdy skončí arktické mrazy? Sníh zasypal Alpy!

Už několikátý týden nás noviny, rozhlas a televize bombardují strašlivými zprávami o nevidaném poklesu teplot, zákeřném sněžení a útočném větru. Drobné televizní moderátorky v živých vstupech přemáhají drkotání zubů a vyděšeně sdělují divákům, že rtuť teploměru klesne až pod -10 stupňů!

A co říká náš zdravý rozum? Když se podíváme na informace o klimatu, které poskytuje na svých stránkách Český hydrometeorologický ústav, zjistíme vcelku jednoduše, že v lednu a únoru je u nás prostě zima a nejnižší teploty se pohybují okolo -18 až -24 stupňů Celsia, tak jaképak překvapení. Ostatně - leden se podle ledu jmenuje a název února prý značí, že se v tuto dobu ponořují a vynořují ledové kry na řekách.

V současné postmoderní době se necháváme příliš ovlivňovat mediální realitou, která nás obklopuje. Médii, a televizi zvláště, pak všechno věříme a někdy dáváme přednost jejich realitě před tou skutečnou. Nevěříte? Moje babička byla přistěžená, jak sleduje počasí v okolí svého domu prostřednictvím televizního programu Panorama na ČT2 - a přitom stačilo vyjít ze dveří...

A jak je to s ostatními informacemi, které nám média předkládají? Opravdu jsou „tí dobří“ dobří? Nebo jen umějí lépe pracovat s médii? A ti, které považujeme za líné, pracovité, hloupé, chytré, arogantní nebo milé? Jsou taková doopravdy, nebo jen pro nás, čtenáře a posluchače? Jak zjistit pravý stav věcí? Zkusme pro začátek jednou nesledovat Tinu, Karlu, Taťanu a ostatní meteožvesty, vyjděme večer před dům a podívejme se na oblohu. Vidíte hvězdy? Tak to bude asi pěkně mrznout, takže až půjdeme zítra na procházku, musíme si vzít pořádnou čepici, tlustý svetr a palčáky. A až se prokřehlí vrátíme, můžeme si dát horký čaj s rumem a v novinách si přečíst, jaké strašné škody zase ta nevidaně krutá zima napáchala... *Leona Pleská*



Foto: František Čermák

V tomto čísle najdete

Fotogalerie

Zápis do základní školy naším objektivem str. 2

Zdravotnictví

Laická první pomoc zachrání život str. 3

Aktuálně z města

Od ledna dochází ke změnám v dani z nemovitosti str.4

Jedna paní povídala

Kdy a kde bude v Rýmařově Lidl? str. 4

Zpravodajský servis ve zkratce

Rýmařov na veletrhu cestovního ruchu str. 5

První rýmařovské miminko roku str. 6

Štafeta

Vlastislav Durman se ptá Přemysla Voráče str. 6

Školství

Kdy se koná zápis do mateřských škol str.7

Reportáž

V kůži ... klempíře aneb Plechařina - žádná dřina? str. 8

Organizace a spolky

Jeseníky nosí na hrudi stovky lidí z celého Česka str. 11

Z okolních obcí a měst

Osudy dávných nemluvnátek str. 11

Recenze

Překvapivá komedie bez překvapení str. 17

Sport

Desetiletá Šárka Zapletalová se stala druhou viceminimiss ČR 2008 str. 23

Zdeněk Dočkálek byl oceněn v Bruntále str. 27

Zdravotnictví

Laická první pomoc zachrání život

Záchranáři ÚSZS MSK v Rýmařově ve středu 21. ledna před sedmou hodinou ranní ošetřovali muže, který se vážně zranil při dopravní nehodě. Obvyklé ovšem je, že posádka vyjíždí za zraněnými na místo události. Případ ze středečního rána se proto značně vymykal běžné praxi. Pacient se totiž objevil přímo na výjezdovém stanovišti záchranné služby.

Muž poblíž Ondřejova havaroval v osobním automobilu, přičemž údajně narazil do stromu. Místo, kde k nehodě došlo, však není pokryto signálem mobilního telefonu a z místa se nelze dovolat pomoci. Zraněný muž byl nalezen okolo jedoucím motoristou, který jej obětavě naložil do svého vozidla a přivezl až k rýmařovským záchranářům.

Padesátiletý pacient jevil známky šokového stavu, lékař při vyšetření zjistil vážná poranění hrudníku a páteře. Těžce zraněný muž, byl při vědomí a komunikující, byl v ohrožení života. Posádka postiženého ošetřila, zafixovala do vakuové matrace a transportovala do nemocnice v Bruntále. Odtud posádka rychlé lékařské pomoci zajišťovala v dopoledních hodinách ještě převoz vážně zraněného do Fakultní nemocnice v Ostravě-Porubě.

Pokud jde o laickou první pomoc při podobných událostech, pravidla jsou v drtivé většině případů poměrně jednoduchá. Máme-li podezření na závažnější poranění nebo si pacient sám stěžuje např. na bolest v oblasti páteře či na zhoršené dýchání po nárazu a podobně, jeho přepravu ponecháme na záchranné službě. Zraněného je zapotřebí odborně ošetřit již na místě události a před transportem jej zajistit speciálními pomůckami, jako je vakuová matrace apod. Neodborným a nezajištěným transportem, a to i sebelépe míněným, vystavujeme pacienta nejen bolesti, ale především značnému riziku zhoršení jeho stavu. V tomto případě však byla situace pochopitelně komplikovaná kvůli nemožnosti přivolat pomoc z místa události.

PhDr. Lukáš Humpl, tiskový mluvčí ÚSZS MSK

Aktuálně z města

Od ledna dochází ke změnám v dani z nemovitosti

Od ledna letošního roku dochází ke změnám v dani z nemovitosti. Město Rýmařov stanovilo svou vyhláškou č. 03/2008 koeficient 2 pro výpočet základní sazby daně. Tato obecně závazná vyhláška se vztahuje na celý územní obvod města Rýmařova pro zdaňovací období, které začíná 1. 1. 2009.

Změny v dani z nemovitosti od 1. 1. 2009

Ruší se patnáctileté osvobození od daně u dokončených novostaveb nebo nových bytů. Pokud bylo osvobození uplatněno na předchozí zdaňovací období, poskytnete se naposledy v roce 2009.

Ruší se pětileté osvobození staveb, bytů a samostatných nebytových prostorů po snížení

tepelné náročnosti stavebními úpravami, na které bylo vydáno stavební povolení. Pokud bylo osvobození uplatněno na předchozí zdaňovací období, poskytnete se naposledy v roce 2012. Místní koeficient, který město Rýmařov stanovilo od letošního roku ve výši 2, se nevztahuje na zemědělské pozemky včetně trvalých travních porostů, orných půd a zahrad. Koeficienty 0,3 a 0,6 se naposledy použily v roce 2008.

Daňové příznání se nemusí podávat, pokud bylo podáno již dříve a nedošlo ke změnám. Daň bude vyměřena hromadným předpisným seznamem. Vzhledem k očekávanému značnému počtu změn v daňové povinnosti a s tím souvisej-

cí technické náročnosti jejich zpracování doporučuje správce daně vyčkat s placením daně z nemovitosti na složenky, které budou zaslány poštou v dubnu až květnu 2009.

Placení daně z nemovitosti

Daň nižší než 5000 Kč je splatná najednou do 1. 6. 2009. K tomuto datu lze zaplatit najednou i daň vyšší. Pokud daň činí 5000 Kč a více, je splatná ve dvou stejných splátkách, a to do 1. 6. 2009 a do 30. 11. 2009. U poplatníků provozujících zemědělskou výrobu a chov ryb je daň od 5000 Kč splatná ve dvou stejných splátkách, a to do 31. 8. 2009 a do 30. 11. 2009. Daň nižší než 30 Kč se neplatí.

Hana Pavlásková, MěÚ Rýmařov

Jedna paní povídala ...

V této rubrice reagujeme na podněty občanů a zabýváme se i citlivými tématy, jež se stávají náplní hovorů na ulici či v hospodě a jsou podle svých mluvčích nedostatečně řešena. Rubrika by měla sloužit tomu, aby byly problémy občanů, které nejsou doceněny, znovu otevřeny.

Nebudeme se bránit ani anonymním podnětům, ovšem za dodržení jistých pravidel. Budeme pracovat pouze s anonymy, které budou slušné, neurážející, nevulgární, nebudou porušovat tiskový zákon a bu-

dou v souladu se ctí, morálkou a důstojností.

Čtenářské příspěvky budeme postupně zpracovávat a řešit s příslušnými kompetentními a pověřenými osobami, zejména se starostou města. Příspěvky mohou být redakci zaslány prostřednictvím e-mailu: rymhor@seznam.cz nebo na adresu redakce Okružní 10, 795 01 Rýmařov, případně mohou být vhozeny do schránky redakce u vchodu do Střediska volného času.

První příspěvek v naší rubrice má název:

Kdy bude Lidl v Rýmařově?

Někteří občané si v poslední době kladou otázku, kdy a hlavně kde vyroste market Lidl. Zeptali jsme se proto přímo projektového manažera firmy Lewerenz Development, s. r. o., Františka Drábka.

odpověď

V závěru roku 2007 vyhlásilo město Rýmařov výběrové řízení „Prodej pozemků za účelem výstavby obchodního centra“ na Okružní ulici, vedle bývalé vajíčkárně, přičemž jednou z podmínek účasti v tomto výběrovém řízení bylo odkoupení sousedního soukromého pozemku a demolice zdevastovaného objektu. Firma Lewerenz Development, s. r. o., se výběrového řízení zúčastnila a na základě nabídnutých a potvrzených podmínek obdržela příslib města k odkoupení předmětných pozemků.

Byly zahájeny všechny nezbytné práce, zaměření a průzkumy týkající se ekologických a geologických podmínek, umístění stavby, jednání s potenciálními provozovateli marketu a v neposlední řadě konzultace s odbornými útvary MěÚ v Rýmařově. Z těchto jednání vzešly další podmínky, které vyústily v několikeré přepracování původní studie investičního záměru. Jednalo se především o požadavek Národního památkového úřadu týkající se umístění stavby mimo linii pů-

vodních hradeb, dále zachování vzrostlých stromů podél Lipové ulice a napojení stávajících komunikací na prostor kolem vstupu do marketu. Pro přesné umístění a plánování stavby byl velkým problémem nesoulad hranic stávajících komunikací se zákresem parcel dle katastrálního úřadu.

V závěru roku 2008 uzavřela firma Lewerenz Development, s. r. o., s městem Rýmařov smlouvu o prodeji pozemků města za účelem stavby marketu Lidl včetně řeznictví a pekařství a 51 parkovacích míst. Je rovněž uzavřena smlouva o odkoupení sousedního pozemku a vydán demoliční výměr na objekt stojící na pozemku, dokončuje a upřesňuje se projektová dokumentace pro územní řízení, jehož zahájení předpokládáme začátkem měsíce února. Podmínkou zahájení jsou kladná stanoviska zainteresovaných účastníků územního řízení, města Rýmařova, Moravskoslezského kraje, státních orgánů a distribučních síťových organizací. V současné době máme k dispozici

většinu kladných stanovisek. S ohledem na zákonné lhůty očekáváme vydání územního rozhodnutí a nabytí právní moci v březnu až dubnu 2009, poté bude ihned zahájeno stavební řízení s předpokládaným vydáním stavebního povolení v červnu až červenci 2009. Zahájení stavby plánujeme na srpen 2009 s tím, že cílem je uvedení marketu do provozu před Vánoce 2009.

Ze zkušeností víme, že na každé připravované, případně probíhající stavbě dochází k mnoha situacím, které výše uvedené plány ztěžují nebo přímo brzdí. Tím chceme říci, že i přes vůli a snahu dodržet slíbené termíny může dojít k situacím, které neovlivníme. Rovněž bude docházet zvláště na tomto malém prostoru a blízko obydlených ploch a centra města k dočasněmu zhoršení životního prostředí. Naši snahou bude tyto vlivy eliminovat a dostatečně včas a průběžně informovat o průběhu stavebních prací.

Ing. František Drábek, projektový manažer

Další příspěvek v naší rubrice má název:

Co není zakázáno, je povoleno?

Pokud si vyjdete na procházku naším městem, cestou narazíte na objekty, které dýchají historií, a oku lahodí mnohdy vkusně a zručně provedené renovace. A nemusí jít jen o historické budovy. Nápaditě působí i mnoho modernějších staveb našeho města, ať již rodinných domků nebo bytových domů. Na druhou stranu dlužno říci, že ne vždy měli realizátoři cit pro barvu fasády, ale o tom někdy přistě.

Najdou se však historické stavby, které se s těmi moderními „nemají v lásce“. A k takovým patří například nově budovaná terasa s garážovým stáním u historické budovy bývalé Jednoty. Zda projektant nebo stavebník „oklamal“ stavební úřad či je v tom jiný háček, jsme se zeptali vedoucí stavebního úřadu v Rýmařově Ing. Ivety Pochylové.

odpověď

Ne vždy se podaří skloubit záměr stavebníka, um projektanta a možnosti, které dává místo stavby, tak, aby výsledek lahodil oku všech kolemjdoucích. Stavební úřad má podle stavebního zákona a prováděcích předpisů za úkol zkoumat,

zda je navrhovaná stavba v souladu s veřejnými zájmy, zejména územněplánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a se zájmy

chráněnými zvláštními předpisy. K posouzení z hlediska územního plánování slouží především územní plán města Rýmařova, schválený v dubnu loňského roku, kde se zvláštní ochrany dostává jen památkově chráněnému centru města. V této zóně je výstavba a vlastně jakákoliv činnost regulována přísnými předpisy. V okolí památkové zóny, vymezené prostorem původního středověkého opevnění města Rýmařova, už nejsou předpisy na regulaci výstavby tak konkrétní a podrobné, takže dávají větší prostor záměrům investorů.

A tím se vracíme k názvu článku a prvnímu odstavci. Bez podrobných regulativů nemá stavební úřad moc možností „zabránit“ nápadům investorů a stavebníků, jak realizovat své plány. Lze pouze apelovat na vkus, opírat se při-

tom o platné předpisy a zákony a po konzultaci s městským architektem ing. arch. Čehovským dospět ke kompromisnímu řešení, které nemusí být vždy podle představ občanů.

V současné době zastupitelé města schválili přípravu zadání regulačního plánu centra města Rýmařova a jeho okolí, který vymezí podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu architektonických hodnot a charakteru území. To je jedna z možností, jak může veřejnost ovlivnit vzhled staveb v sousedství. O postupu prací na regulačním plánu bude veřejnost podrobně informována na webových stránkách a úřední desce města Rýmařova.

*Za stavební úřad
Ing. Iveta Pochylová*

**Zpravodajský servis ve zkratce****Rýmařov na veletrhu cestovního ruchu REGIONTOUR - GO 09**

Veletrh Regiontour 09 v Brně ve dnech 14. - 18. ledna 2009 opětovně představil turistickou nabídku všech krajů České republiky, tuzemských regionů, měst, incomingových agentur i regionů z okolních zemí. Tradičního

středoevropského veletrhu cestovního ruchu se zúčastnilo 1270 vystavovatelů ze 31 zemí na ploše 12 500 m². Zvýšil se mezinárodní kredit veletrhu, když o 33 % vzrostla účast vystavovatelů z okolních zemí. Výrazně se zvýšil také zájem zahraničních návštěvníků, kterých se v prvních třech dnech na pokladnách zaregistrovalo 2258 (v roce 2008 za čtyři dny 1030). V prvních dvou dnech určených odborníkům prošlo branami výstaviště více než 15 200 návštěvníků. Hlavní nápor na pokladnách podle očekávání zaznamenali v sobotu, kdy si veletrhy prohlédlo téměř 11 tisíc návštěvníků. Celková návštěvnost dosáhla cca 35 tisíc osob.¹⁾

Rýmařov se již tradičně prezentoval v rámci stánku Moravskoslezského kraje. Kromě na-



bídce ubytování, aktivit, zimních i letních sportů byla zpestřením ochutnávka našeho piva Excelent a své produkty, o které byl velký zájem, představila společnost Turistické známky. Návštěvníci se nejvíce zajímali o památky, možnosti ubytování a cykloturistiky.

Poděkování patří pivovaru Excelent, který poskytl zdarma k ochutnávce své výborné pivo, a pracovním Informačního centra při Městském muzeu Rýmařova a Turistických známek, které ochotně a s úsměvem poskytovaly celé čtyři dny informace zájemcům o náš region.

*Lenka Baborovská,
Městské muzeum Rýmařov
¹⁾ zdroj: www.bvv.cz*



Fota: archiv muzea

První rýmařovské miminko roku 2009 se jmenuje Patrik

Manželům Evě a Jiřímu Reisnerovým z Janovic se narodil první letošní občánek města Rýmařova. Stalo se to 8. ledna ve šternberské porodnici.

Říká se, že miminka nosí čáp. Ten, který přinesl prvního občánka města Rýmařova pro rok 2009, si dával trochu načas. Kroužil nad domečkem manželů Evy a Jiřího Reisnerových v Janovicích, místní části Rýmařova, hodně dlouho, než jim nakonec nadělil chlapečka Patrika.

Radostná zpráva se rychle rozšířila po okolí a naše redakce u toho nesměla chybět. Společně s předsedkyní pro občanské záležitosti Květou Sicovou jsme mladé mamince popřáli a předali kytičku, malého plyšového medvídka a roztomilý obleček modré barvy. Malý Patriček se právě probudil a vesele koukal na svět. Od maminky jsme se dověděli, že

se narodil ve šternberské porodnici za deset minut devět ráno, vážil 3 kg a měřil 49 cm. Malý Patrik je prvorozeným dítětem. Maminka Eva pracovala před nástupem na mateřskou dovolenou jako dělnice ve firmě Prostr Janovice a tatínek Jiří je vojákem z povolání. „*Jméno jsme vybírali tak, že jsme prohlíželi kalendář, původně jsem chtěla Jiříčka, ale protože by byl v rodině již čtvrtý v pořadí, rozhodli jsme se pro jméno Patrik,*“ sdělila maminka Eva, která si nemohla vynachválit velmi přátelský a dokonalý servis zdravotního personálu šternberské porodnice. Tatínek, který chtěl být u porodu, jel z Vyškova a dvacet minut mu scházelo k tomu, aby na vlastní oči viděl, jak jeho prvorozený syn přichází na svět. Ale co není, může být příště.

Podle slov Květy Sicové přijde na první letoš-

ní vítání malých občánků města Rýmařova do života s rodiči Barborka Hažiková, první občánek roku 2008, a symbolicky předá Patričkovi žezlo prvního Rýmařovana. *JiKo*



Štafeta



Znamé osobnosti se ptají známých či něčím pozoruhodných osobností na to, co je zajímavá a co by mohlo zajímat i čtenáře. Společně s otázkami předávají pomyslný štafetový kolík, který zavazuje dotazovanou osobnost oslovit s podobnými či úplně jinými otázkami dalšího zajímavého člověka.

Vlastislav Durman se ptá Přemysla Voráče

Proč jsem si ho vybral: Přemysla Voráče jsem si vybral do štafety ze dvou důvodů. 1. Považuji jej za velice vtipného a s nadhledem jednajícího člověka, což mnohým v dnešní uspěchané době chybí. 2. Je to člověk znalý našeho prostředí, žije zde od narození.

Co si představujete pod pojmem láska?

Tak v mém věku je pro mne láska svíčková na smetaně s houskovým knedlíkem a brusinkami. Ale jinak samozřejmě láska je nejzákladnější lidská potřeba pro to, aby byl člověk v životě šťastný.

Je všeobecně známo, že jste vášnivým rybářem, jaký je váš největší úlovek a kde jste ho chytil?

Na ryby chodím rád, hlavně kvůli relaxování, ne tak kvůli úlovkům. Naposledy když jsem lovil na Hartě, tak jsem vytáhl krásnou pneumatiku Barum, která přesně pasovala na



jeden z našich autobusů Veolia. Kromě gumových úlovků se mi na háček zatoulalo pár kaprů, amurů, štik, a čeho si nejvíc považují, je pstruh o délce 57 cm. Lahůdka!

Jak si představujete ideální dovolenou v našem regionu?

Vzhledem k tomu, že severomoravský region nabízí velkou rozmanitost přírodních lokalit a úkazů, tak svoji dovolenou v našem regionu bych strávil ve stanu u Rešovských vodopádů se svojí rodinou a přáteli. Kromě válení ve stanu, naslouchání šumění vody a zpěvu ptáků bychom pořádali tzv. „tour de beer“ po místních restauracích a hospůdkách. Jako poslední zastávku bych zvolil hospodu ve Skalách Na Špicích a pak zase zpět do stanu.

Co si myslíte o přístupu rýmařovských spoluobčanů k seniorům?

Určitě se město Rýmařov snaží o zajištění seniorů, např. pečovatelská služba Diakonie se velice rozrůstá a vyvíjí. Město také postavilo nový dům pro seniory na Hornoměstské ulici. Co se týká spoluobčanů, tak ne vždy se snaží starým lidem, kteří jsou většinou nemocní a mají problémy s pohybem, nějakým způsobem pomoci.

Jak vnímáte současnou světovou krizi? A jak z toho ven?

Nedávno jsem jel na kole, zastavil na mostě a slyšel jsem, jak se pod ním baví dva bezdomovci a ten jeden druhému říká: „Ty, Pepo, jak se pozná ta světová finanční krize?“ A ten druhý mu odpovídá: „Karle, kolik znáš bankéřů nebo milionářů?“ Pepa: „Žádného!“ Karel: „Tak teď jich budeš znát spousty!“ Celosvětová krize se dotkne nás všech, především zdražováním plynu, nájmů, pohonných hmot atd. Jak z toho ven, to je těžké a myslím si, že to musí vyřešit světové velmoci a postavit zase ekonomiku na nohy.

Poslední otázka, budete se tento rok účastnit rýmařovského triatlonu?

Určitě ano, minulý rok jsem měl poraněný kotník, tak jsem triatlon neabsolvoval, ale letos určitě pojedu a porazím všechny své vyzyvatele! Kromě závodění jsme již minulý rok pořádali s dcerou Monikou doprovodný program pro děti nazvaný DuKoutek. Letos bude dětský koutek DuKoutek obsáhlejší, s více disciplínami a cenami, proto vás všechny srdečně zveme na letošní triatlon s doprovodným programem!

Chtěl byste závěrem někoho pozdravit?

Nejprve chci pozdravit svoji manželku Moniku, obě dcery Veroniku a Moniku, pak pana Mgr. Vlastislava Durmana a jeho rodinu, saunaře a všechny spolupracovníky ze společnosti Veolia.

Příště: Přemysl Voráč se bude ptát Ing. Petra Zieglera.



Školství

Gymnázium, Rýmařov,
příspěvková organizace

Studijní obory:
79-41-K/BI Gymnázium 8 leté 79-41-K/4I Gymnázium 4 leté

Tradice i budoucnost

Čtyřleté studium
Přijetí bez přijímacích zkoušek!
Kritéria přijetí:
výsledky studia na ZŠ, výstupní hodnocení,
účast v soutěžích.
Možnost ubytování na internátě!

Osmileté studium
Přijímací zkoušky 22. a 23.4.
Kritéria přijetí:
test z matematiky,
diktát z českého jazyka,
výsledky studia na ZŠ,
výstupní hodnocení, účast v soutěžích.

KOMUNITNÍ ŠKOLA
vzdělávací a kulturní centrum
Čtení a zpestrování školy poskytnutí
vzdělávací, kulturní, sociální a další aktivity
pro širokou veřejnost.
kurzy pro veřejnost
vzdělávání seniorů

GYMNÁZIUM
G
RÝMAŘOV
tel.: 554 721 150

Velké soutěžní odpoledne na gymnáziu
"Najdi si svého manžana"
18. února 2009
od 14.00 do 17.00 hod.
Dobrodružná soutěžní hra
pro děti od 9 do 11 let

www.gymnaziumrymarov.cz

Pozvánka k zápisu**Základní a mateřská škola
Stará Ves**zve k zápisu žáků
do 1. ročníku

v úterý 10. února 2009

od 14.30 do 16.00

v budově základní školy
ve Staré Vsi.*K zápisu přineste prosím
rodný list dítěte.***Zápis do rýmařovských mateřských škol**

- Mateřská škola Rýmařov, 1. máje 11, okres Bruntál
- Mateřská škola Rýmařov, Revoluční 30, okres Bruntál
- Mateřská škola Rýmařov, Jelínkova 3, příspěvková organizace
- Mateřská škola Rýmařov, Janovice, Zámecký park 6, okres Bruntál

vyhlašují termín zápisu dětí k předškolnímu vzdělávání**na 31. března 2009 v době od 14.00 do 16.30**

Samotný zápis spočívá v tom, že podáte přihlášku dítěte k předškolnímu vzdělávání a na základě toho ředitelka školy zahájí správní řízení (řídí se zákonem 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů). Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte obdržíte do 30 dnů. U zápisu se můžete dozvědět informace o škole, o tom, co dítě má umět při nástupu, co budete potřebovat, které poplatky a v jaké výši budete hradit, a můžete se samozřejmě zeptat na cokoliv, co vás bude o provozu školky zajímat.

Podle čeho ředitelka školky o přijetí dítěte rozhoduje? Školský zákon ředitelkám ukládá, aby přednostně přijaly děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které mají trvalé bydliště v Rýmařově. Další kritéria si stanoví každá školka samostatně - může to být skutečnost, že jde o pravidelnou celodenní docházku dítěte, že jde o sourozence dítěte, které již školku navštěvuje, že jde o dítě

zaměstnaných rodičů, případně zaměstnaných rodičů samoživitelů a podobně.

Co můžeme poradit rodičům? Především přijďte k zápisu. Pokud nepřijdete, nemůžete počítat s tím, že se pro vaše dítě najde ve školce místo třeba v polovině roku. Je to důležité i pro město jako zřizovatele mateřských škol, aby mělo dostatečný přehled o skutečné potřebě míst v mateřských školách. U zápisu informujte o všem pravdivě a nic nezamlčujte - pokud je ředitelka informována o tom, že má vaše dítě například zdravotní problémy, je možné je přijmout a zajistit pro něj asistenta pedagoga nebo přizpůsobit provoz třídy. Když se o problému dozví až v týdnech po zahájení docházky dítěte, na zajištění asistenta je již pozdě. Pokud se takových dětí sejde ve třídě více, učitelka jim musí věnovat svůj čas a pozornost na úkor ostatních dětí a cílů vzdělávacího programu a pak se nemůžete divit ředitelce,

kteřá ukončí docházku takového dítěte po skončení zkušebního pobytu. Neexistuje žádný pořadník. Můžete klidně přijít kdykoli ve stanovených hodinách, kritériem k přijetí dítěte rozhodně není čas podání přihlášky. Nezapisujte se ve všech školkách - vaši šanci na přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání to nezvyší. Ředitelky si porovnávají seznamy podaných přihlášek na společném jednání, hodnotí je podle stanovených kritérií a pak teprve vydávají rozhodnutí. Když bude vaše dítě na seznamech více školek, stejně bude přijato pouze v jedné školce, ovšem ředitelky budou muset vyřizovat místo jedné žádosti dvě nebo tři.

Pokud se chcete podívat, jak to v některé škole chodí, a podle toho se teprve rozhodnout, kam byste chtěli dítě umístit, můžete se domluvit s ředitelkou na individuální návštěvě.

Odbor školství a kultury MěÚ Rýmařov

V kůži ... klempíře

aneb Plechařina - žádná dřina?

Klempířské řemeslo má počátky v dávné historii. Lidé vždy potřebovali střechu nad hlavou, a aby jim tou střechem neteklo, musela být čas od času opravována. Zpočátku dosti často, to když se na střechy chýšší používala sláma, bambus, rákosí a podobně, později méně často, když tyto primitivní materiály nahradily došky, zpočátku dřevěné, později pálené z hlíny. Taška byla ve vypálené podobě poprvé použita asi 4500 let př. Kr. na Krétě. Římané se naučili umění vypalování cihel od Řeků a tito zřejmě od Asyřanů. Od Římanů pochází i výraz taška a z latiny je odvozeno slovo „tegere“, což znamená krytí. Přibližně z doby Karla Velikého pocházejí záznamy o modelech tašek a jejich způsobu ukládání. Střešní tašku z pálené hlíny lze bez

nadsázky označit za krytinu s neomezenou životností. Svědčí o tom nejen její historický původ, ale i to, že v Evropě se dochovaly některé několik set let staré exponáty. V moderní době, s příchodem nových a staronových materiálů (titanzinek, hliník, povrchově upravené pozinkované plechy) a zvýšených nároků na hydroizolační a tepelně izolační vlastnosti střech, došlo k výraznému posunu klempířského řemesla a k aplikaci nových konstrukčních detailů. Kvalifikovaný klempíř je zvyklý pracovat s milimetrovou přesností. Trendem poslední doby je, že se dílenská výroba přesouvá do větších firem, technologicky vybavených na vysoké úrovni, které poté zasobují montážní firmy.

reportáž

Stojím před menším domkem v rýmařovské Zahradní ulici s nápisem PIPA klempířství. Zakladatelem této firmy je Josef Pipa, který se profesi klempíře vyučil v letech 1967-1970 pro Okresní podnik služeb. „Zpočátku jsem se přihlásil na malíře pokojů a jsem docela rád, že to nevyšlo. Po revoluci v roce 1989 jsem se z OPS rozhodl odejít a zkusit štěstí na vlastní pěst. V červnu devadesátého roku jsem s Vojtou Skoupilem dal vzniknout prvnímu zárodku současné firmy a asi po třech letech jsme se vydali každý svou cestou,“ vzpomíná Josef Pipa a dodává, že v dnešní době je firma schopna přijmout jakoukoliv zakázku, od zaměření, technického nákresu, výroby až po finální hotový produkt.

Vstupuji prosklenými dveřmi do neveliké dílny, kde pracuje několik klempířů. Vítá mě usměvavý, služebně nejstarší klempíř Pavel Gerhard, který bude na chvíli mým průvodcem. Je původně vyučený jako automechanik a nastoupil do firmy 1. dubna 1992. „Teď, když je venku zima a nevládnou, pracujeme na zakázkách, na které není čas pro sezónní práce rozsáhlejšího cha-

rakteru - střechy, okapy a podobně. Tady chlapi vyrábí například plechové kryty pro sluneční kolektory pro anglického a italského zákazníka, tady zase Franta Bitala dokončuje nerezový násypník pro rýmařovskou pekárnu,“ zasvěcuje mě do klempířské výroby Pavel Gerhard.

Pozoruji druhého ze služebně nejstarších klempířů ve firmě Františka Bitalu, jak po důkladném zaměření, narýsování, ohýbání a vystřížení drobnějších částí dokončuje poslední práce na násypníku z nerezového plechu, který je o něco silnější než u běžně vyráběných klempířských výrobků. Pekárna potřebuje větší násypník, proto se její vedení obrátilo na firmu Josefa Pipy. Sleduji Františka, jak zkušně letuje poslední spoje.

„Při letování cínu na měkko musíme používat patřičné pojivo, většinou se jedná o nějakou kyselinu, pastu nebo hmotu, která materiál upraví tak, aby cín letované místo dobře spojil. U naší profese hodně záleží na přesnosti a hlavně kvalitě používaného materiálu. Jak se říká - Dvakrát měř a jednou řež, u klempířské profese platí - Třikrát měř a jednou řež, chceš-li, stříhej. Ne-



chceme nic 'ošulit', protože zákazník to za prvé okamžitě pozná nebo se nekvalitní práce projeví po nějaké době, za druhé to vrhá špatně světlo na firmu a příště by si každý rozmyslel, jestli nám nějakou zakázku svěří,“ hájí svědomitost firmy klempíř Pavel. Je zajímavé pozorovat zkušené klempíře, s jakou zručností provádí svou činnost. Tu ustříhnout, tu zase přihnout, kleště na plech jim v ruce jen hrají jako nástroje v rukou hudebních virtuózů.

Ke své práci používají klempíři většinou pozinkovaný plech, který je z jedné strany opatřen nejrůznějšími barevnými odstíny podle toho, jakou má zákazník představu. Dále se s oblibou používá hliníkový nebo měděný plech, na střechy se zase používá lehká střešní krytina zvaná Maxidek. Ke kvalitnímu materiálu je potřeba mít také kvalitní stroje. „My klempíři jsme vlastně také tak trochu tesaři a pokrýváči. Starou střešní krytinu je potřeba odstranit, některé desky musíme vyměnit, dát novou parozábranu, musíme zhotovit nový rošt, oplechovat a položit novou krytinu,“ říká při dokončování plechového násypníku František Bitala a Pavel Gerhard

dodává, že v dnešní době počítačových technologií a internetu už má většina zákazníků představu o budoucí podobě nové střechy.

Při větších zakázkách, kde je potřeba větší spolupráce tesařů, si firma Pipa najímá osvědčenou tesařskou firmu. „Spolupracujeme s většími firmami, například s RD Rýmařov, 5. stavební nebo s vrbskou firmou Twi, která se zabývá výrobou plastových oken a my jim k tomu vyrábíme parapety. Je také spousta dalších podnikatelů a firem, se kterými spolupracujeme. Dnes se už střechy neopravují, lidé chtějí většinou výměnu staré střechy za novou,“ informuje o velkých zakázkách klempíř Pavel Gerhard. Chlapi při našem rozhovoru pilně a s fortem pokračují ve své práci. Krytí na sluneční kolektory pomalu přibývá a násypník pro pekárnu je již téměř hotov. Zanedlouho nás čeká transport násypníku a jeho instalace přímo v provozu pekárny. Všechno je načasováno téměř na minuty.

Na dotaz, jaká byla nehorší zakázka firmy Pipa, odpovídá Pavel přesvědčivě, že to bylo opláštění budovy Rojany se zaoblenou střechou na třídě Hrdi-





nů. „Pracovali jsme asi ve dvacítistupňových mrazech a vázlo tam ze strany investora téměř všechno, pak nastaly nějaké finanční tahanice a hledání neexistujících chyb, nakonec vše dobře dopadlo,“ doplňuje s úsměvem zkušený klempíř.

A kde pracovali na zakázce nejdále? V Ostravě, Plumlově, Olomouci, Havířově a Karviné. Ale jak potvrzuje Pavel, jednalo se vždy o akci pro stálou klientelu. Snahou firmy není brát za každou cenu jakoukoliv zakázku, ale především udržet si stále zákazníky v regionu a také aby zaměstnanci byli se svými rodinami. „I tak chodíš do práce na sedm a vracíš se až večer. Domů se chodíš jen vyspat. Ale to tak funguje asi v dnešní době u každého poctivého řemesla, pokud si chceš vydělat slušný peníze,“ posteskl si s úsměvem Pavel Gerhard.

Ptám se, zda si chlapi vzpomenu na nejmenší zakázku. Pavel s úsměvem pohotově odvětlí: „To je podle zákazníka taková zakázka, kterou bychom mu podle něj mohli udělat z 'nějakých zbytků' 2x2 metry,“ dávají se do smíchu klempíři. Co se opravdu nejmenších zakázek týče, jedná se většinou o nějaké drobnější opravy, například lucerniček ze hřbitova. Bábinka si ani neuvědomí, že i nad takovou drobností stráví klempíř hodinu a půl, ale nelze jí účtovat čtyři stovky, protože nová lampička stojí pět stovek a ona by to určitě nepochopila. „Zkrátka řeknu, tady to máte, matko, a nechci za to nic,“ vypráví o návštěvách důchodců Pavel Gerhard.

A je tady povel k odchodu. Jdeme zaměřovat s Janem Hudáčkem dva parapety pro zákazníka. Sedáme do auta a zanedlouho jsme tam. Ještěže je Rýmařov tak malé město. „První

zásada je změřit si hloubku vzhledu u okna, ne vpředu, protože tady vpředu jsou ty špalety rozjetý. Takže to má přesně 116,5 cm a teď přiložením pravého úhlu k oknu zjistím, o kolik se mi to rozchází vpředu oproti zadní části. A vidím, že vlevo je to plus 1,2 cm a vpravo to je 1,1 cm. Teď si změřím hloubku na levé i na pravé straně a vidím, že vlevo je to 14,5 cm po hranu fasády, druhá strana je 15 cm. Teď ještě přičtu vpředu 3 cm, podle normy, aby byl parapet s dostatečným přesahem a voda nestékala po fasádě, a nakonec si změřím výšku parapetu vzhledu u okna, dáme si 2,5 cm a jedno okno máme hotovo. To samé uděláme i s druhým oknem a můžeme jet zpátky do dílny parapety vyrobit,“ popisuje zaměření parapetů Jenda Hudáček. Druhá dílna firmy Pipa je velmi dobře zařízena, prostorná a dostatečně prosvětlená a hlavně s novými stroji. Všemuvádí nová elektrická ohýbačka plechů, vedle jsou uloženy na pohyblivých kotoučích obrovské svitky plechů různých barev a provedení. A spousta nejrůznějších pomůcek a přípravků nezbytných pro práci klempíře.

„Parapety vyrábíme zejména pro velké firmy - rýmařovskou 5. stavební nebo vrbenskou firmu Twi. Jsem schopen za jediný den nainstalovat na panelák asi 70 parapetů,“ přesvědčuje o svém umu klempíř Jenda Hudáček. Některým firmám nebo podnikatelům se zdají finanční požadavky firmy Pipa nadhodnoceny, ale opak je pravdou. Zavedené firmy vědí, že dnes hraje největší roli kvalita. Rychle a méně kvalitně platilo možná před dvaceti a více lety. Pokud se použijí na výrobu kvalitní prvky, projeví se to v déle trvající životnosti celé zakázky a zá-

kazník do ní nemusí investovat znovu za pár let nebo dokonce měsíců. „Mnohé firmy, podnikatelé a zákazníci využívající klempířských služeb by si měli dát pozor na podezřele nízké ceny prefabrikovaných klempířských prvků od některých dodavatelů, které je zpravidla možné uplatnit jen při použití plechů o menší tloušťce, a to i nižší, než připouští současná platná česká norma. Na trhu však i nadále působí několik středních firem schopných operativní atypické výroby pro potřeby slohově náročnějších konstrukcí, a my k nim patříme,“ dodává zcela vážně klempíř Jenda.

Mezitím co vyprávíme, vznikají pod jeho rukama dva přesné parapety. „Nejdříve je potřeba si spočítat rozvinutou šíři parapetu a pak ji musím přenést na připravený plech,“ komentuje své počínání Jenda. Rychlé výpočty na kalkulačce a rozvinutá šíře je na světě. Jdeme pro plech. Začátek velkého svitku putuje na stříhačku a podle přesných rozměrů stříhá klempíř dva kusy plechu. Teď ještě zbývá narýsovat lemy a překlady. „Vím, že tady bude okno, to je zadní díl, tady potoče voda, teď si musíme označit pod úhlem přední odklony parapetu a můžeme je přesně podle rysky ustříhnout. Zbývá ručně zaoblit rohy a můžeme jít na ohýbačku,“ komentuje svůj pracovní postup. Netrvá dlouho a v ruce zkušené-

rý násypník, který nestačil kapacitně pokrýt výrobu, je už odstraněn a ve stropě zeje velká díra, kam přijde nainstalovat nový. Výtahem vyjíždíme do prvního patra a klempíř zkouší průchodnost násypníku otvorem. Někde to ještě drhne. Díra je čtvercová a má stěny na spodní hraně do kónusu. Nezbývá než otvor upravit tak, aby tam násypník pohodlně vklouzl. Na řadu přichází kladivo a majzlík. Není to práce na dvě minuty. Beton jen pomalu ustupuje tvrdému sekáči. Pomalu se otvor přizpůsobuje vyrobenému násypníku. Horko z pece dělá své. Krupěje potu stékají Frantovi po tváři. Poslední betonový výčnělek je odstraněn. Zkouška průchodnosti a násypník se pomalu dostává přes stropní otvor dolů. Jeho manžety se zarazí o kachlovou podlahu. Je to přesné. Zbývá nasadit vrchní část a vyzkoušet, zda hnětací stroj po najetí k násypníku odpovídá jeho rozměrům. Zkouška a je patrné, že okraj lemů vadí. Na řadu přichází nůžky na plech. Stačí jen malinko přistříhnout a je po problému. Vrchní část je hotova. Sjíždíme výtahem dolů a zjišťujeme po poradě s technologií výroby, že bude potřeba vyrobit ještě plechový límec, aby se těsto dostalo přímo ke stroji. Pro zkušeného klempíře otázka několika desítek minut na základně firmy. Po obědě už má rýmařovská pekárna nový násypník se vším všu-



ho klempíře se objevují dva hotové výrobky, se kterými se v momentě vydáváme k zákazníkovi na montáž. Ta je rovněž otázkou několika minut. Tady se potvrdilo pravidlo o přesném měření a stříhání. Vše naprosto dokonale pasuje k oknu. Vracíme se na základnu firmy Pipa, kde mě už čeká Franta s hotovým násypníkem, a vyrážíme do pekárny. Procházíme voňavým provozem. Sta-

dy. Na včasné dokončení klempířské práce je totiž závislá další firma, která bude pro nový stroj připojovat vzduchotechniku.

A jak vidí zakladatel firmy Josef Pipa její budoucnost? „Základem všeho je, aby člověk prošel vším, čím může u řemesla projít. Budoucnost vidím i přes finanční krizi ve světě velmi optimisticky. Máme mladé lidi, mají zájem dělat, dělají a vydělají si. Práci jsme schopni zajistit našim zaměstnancům celoročně, což je v této profesi, která je spíš sezónní povahy, velmi důležité.

Jsmo generační firma a člověk se musí připravit na fakt, že je a bude nahraditelný, musí se s tím smířit a musí vytvořit podmínky, aby jednou mohl být nahrazen. Firmu jsem postavil na důvěře a spolupráci, a o tom to je,“ dodává na závěr naší reportáže majitel firmy Josef Pipa.

(Děkuji Josefu Pipovi a klempířům Pavlovi, Frantovi, Jardovi, Zdeňkovi, Jendovi, Petrovi a Mirkovi za to, že mohla tato reportáž o profesi klempíře vzniknout.)

JiKo



Kradl v restauraci

Policisté zahájili 7. ledna trestní stíhání 31letého muže z Rýmařova, který loni v listopadu v restauraci na Mlýnské ulici okradl jednoho z hostů. Tomu měla ve chvíli, kdy procházel kolem jeho stolu, upadnout na zem ledvinka. Obviněný muž využil nepozornosti majitele tašky a ponechal si ji. Uvnitř ledvinky byla peněženka s hotovostí 5 000 Kč a mobilní telefon. Trestní stíhání je vedeno na svobodě.

Poštovního lupiče zahnal pes

V pátek 9. ledna ráno vstoupil maskovaný muž s pistolí v ruce na pobočku pošty v Dětrichově nad Bystřicí. Vedoucí pošty vyzval k vydání finanční hotovosti a na pracovní pult položil igelitovou tašku. Vedoucí pachatelé sdělila, že mu žádné peníze nevydá, a varovala jej, že pokud neopustí poštu, pustí na něj svého psa. Lupič se zalekl a rychle odešel. Odjel Škodou Felicií tmavě zelené nebo modré barvy bez SPZ směrem na Ryžoviště.



Popis pachatele: muž ve věku 20 až 30 let, výšky 180 cm, štíhlé postavy, na sobě měl černou bundu, tmavé kalhoty s červenými pruhy na bocích, na hlavě černou pletenou kuklu, na ruku černé pletené rukavice. Hovořil plynule česky, bez přízvuku či vady řeči.

Žádáme veřejnost o spolupráci při pátrání. Případné informace o neznámém vozidle nebo k osobě pachatele přijme kterékoli oddělení PCR nebo se můžete obrátit na telefonní linku 158.

Škoda u nehody přesáhla 200 tisíc

K vážné dopravní nehodě došlo 10. ledna u Ondřejova. Řidič z Olomouce v Peugeotu dostal na namrzlé vozovce smyk a v zatáčce přešel do protisměru, kde se střetl s protijedoucím VW Touran. Obě vozidla skončila v příkopu, náraz byl tak silný, že vytrhl motor Peugeotu. Při havárii utrpěla trojčlenná posádka VW Touran lehká zranění, řidiče Peugeotu a jeho 20letou spolucestující převezli záchra-

náři k ošetření do nemocnice v Bruntále. Na vozech vznikla celková škoda za 250 tisíc Kč.

Zloděj plnil v zahradních chatkách

Zloděj řádl začátkem ledna v zahrádkářské kolonii v Rýmařově. Vloupal se do několika chatek, rozbíjel okna i vnitřní vybavení a odnášel vše cenné, hlavně nářadí. Škody, které napáchal, celkově přesáhly 30 tisíc Kč.

Vloupal se do kovošrotu

Policisté OOP Rýmařov šetří případ vloupání do objektu kovošrotu na Nádražní ulici v Rýmařově. V polovině ledna neznámý pachatel vystříhl otvor v plechové střeše budovy kovošrotu, kterým vnikl dovnitř. V přízemí rozbil zámek dveří a dostal se do kanceláře výkupu sběrných surovin, odkud odcizil finanční hotovost přes 50 tisíc Kč.

*Z podkladů tiskové mluvčí
Policie ČR Bruntál*

Hasiči v terénu

Profesionální rýmařovská jednotka Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje vyjžděla od začátku roku 2009 k 11. lednu k šesti případům.

3. ledna hasiči likvidovali požár auta na Okružní ulici v Rýmařově. O dva dny později hasili požár komína v Harrachově, následující den pomáhali při otevření bytu na

Žižkově ulici v Rýmařově, podobnou pomoc poskytli také 11. ledna na Sokolovské ulici. 7. ledna hasili saze v komíně ve Staré Vsi.

V sobotu 10. ledna zasahovali hasiči u vážné dopravní nehody v Ondřejově. Na místě zásahu se nacházela dvě čelně havarovaná vozidla, jedno v pravém a druhé v levém příkopu pod svahek na střeše. O zraněné se postarali lékaři tří sanitních vozidel. Z vozidla Peugeot vypadl motor na silnici a jednotka provedla úklid provozních kapalin a odpojení autobaterií. Po zdokumentování nehody dopravní policií byly vraky naloženy na vozidlo odtahové služby. Na místě zasahovala také Policie ČR z Rýmařova, která uzavřela místo nehody a řídila dopravu.

*Z podkladů HZS Rýmařov
zpracoval JiKo*



Fota: archiv HZS MSK

Organizace a spolky

Jeseníky nosí hrdě na hrudi stovky lidí z celého Česka

Neformální sdružení 28 měst a obcí Jeseníky přes hranici, jehož členem je i Rýmařov, připravilo pro loňský vánoční trh zcela nový produkt - trička

z kolekce Jeseníky s regionálními motivy nebo sloganem „Sjždím Jeseníky“.

„Připravili jsme celkem desítku motivů triček. Pětice byla s regionálními motivy, jako je Praděd, Ovčárna, Čertovy kameny, Petrovy kameny, Kralický Sněžník, a pětice s výstižným nápisem Sjždím Jeseníky, který byl doplněn o obrázek lyžaře, běžkaře, snowboardisty, sánkaře nebo cyklisty. Věřili jsme, že trička milovníky našich hor zaujmou, a našťastí jsme se nespletli,“ shrnuje Jana Kostelníková, manažerka sdružení Jeseníky přes hranici. V období dvou měsíců se podařilo prodat neuvěřitelných sedm set triček. „Nejvíce se líbil

motiv lyžaře a snowboardisty. Z regionálních motivů pak lidi nejvíce zaujal motiv Petrových kamenů s vyobrazením letící čarodějnice.

ho. Víme i o tom, že některá trička putovala pod vánoční stromčky do Německa, Polska i do Turecka,“ uvedla Jana Kostelníková.



Fota: archiv IC Rýmařov



motivů našich hor zaujmou, a našťastí jsme se nespletli,“ shrnuje Jana Kostelníková, manažerka sdružení Jeseníky přes hranici.

V období dvou měsíců se podařilo prodat neuvěřitelných sedm set triček. „Nejvíce se líbil

Počet prodaných triček považujeme za obrovský úspěch a už nyní evidujeme další objednávky. Volají nám milovníci Jeseníků z celého Česka. Tričko chtějí buď pro sebe nebo jako dárek k narozeninám pro někoho blízké-

nabídku triček lze sledovat na webu www.trickajeseniky.cz.

Tereza Schreiberová,
koordinátorka sdružení
Jeseníky přes hranici

Z okolních obcí a měst

Stoletá občanka Staré Vsi

Dne 1. února 2009 se dožívá v plné síle úctyhodného věku **sta let**

paní **Marie Machalová**

ze Staré Vsi.

Do dalších let jí přejeme hlavně hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Za Obecní úřad ve Staré Vsi
Mgr. Petr Staněk

Masopustní veselice

Oddíl kopané a Obecní úřad ve Staré Vsi
pořádají v **sobotu 14. února 2009**

masopustní rej

Průvod se vydá na svou pouť po obci v 9 hodin od místního kina

Srdečně zveme všechny zájemce, kteří se chtějí zúčastnit!

Masopustní veselice a rej masek bude
po ukončení průvodu pokračovat v kině
Zvou pořadatelé

Mgr. Petr Staněk

Osudy dávných nemluvnátek aneb Babybox pod lískovým keřem

Zrození potomka, pokračovatele rodu, je, přesněji mělo by být, snad nejkrásnějším okamžikem v lidském životě. Ošidné je slůvko „mělo“, protože život praktický skrývá nejednu abnormalitu a to, co je pro drtivou většinu důvodem k radosti, může být u toho zbytku nemilou přítěží. Žel právě zrození dítěte nevyjímá. Je tomu tak dnes, v době anti-koncepce a potratů, bývalo tomu tak i před staletími.

Třeba zrovna na Rýmařovsku, odkud je náš příběh, mající svůj začátek na začátku léta v roce 1626, kdy do kraje přišla vojska generála Mansfelda. Vojáci byli většinou Dánové protestantského vyznání a lidmi byli, hlavně zpočátku, přijímáni příznivě ja-

ko osvoboditelé od katolické nadvlády. Pravda, později se vztahy s vojáky změnil k horšímu, žoldáci se vždy nechovali ohleduplně, vymáhali své požitky leckdy neurvale bez ohledu na možnosti domácího obyvatelstva.

Tehdy se to dělalo tak, že do každé chalupy byl přidělen voják nebo i více „na byt a stravu“. Takový verbíř na vojnu mnohdy násilím odvedený muž žil s domácími v jedné světnici, jedl s nimi a někdy, když byl v dobré náladě či se nejednalo vyloženě o nějakého lumpa, dokonce pomáhal v domácích pracích. Ba stávalo se, že se ubytovaný bojovník v chalupě nebo v obci zamiloval - se všemi z toho ply-

noucími důsledky. Nebo následky, máte pravdu! Ani to není no-

vá věc pod sluncem, stačí se rozhlédnout po dědině, do kolika



Usedlost č. 22, lískové keře před domem sloužily jako místo pro odkládání dětí
Foto: Jaroslav Chytil

rodin se přiznává voják sloužící v nedalekých kasárnách pod Slunečnou. V nejednom případě se tak řešilo nenadále těhotenství, co si budeme nalhávat... Jenže náš „tatínek v očekávání“ měl zjištěné jméno, bydliště, zploditel dítěte v období třicetileté války měl jméno, které si sám určil, bydliště v „širém poli“ a jeho velitelé řešili takové problémy podle nálady a svědomí. Většinou nijak!

V Lomnici měli Dánové jakousi dílnu na opravy zbraní v bývalé obecní kovárně, která stávala před dnešním č. 22 a kam vede cesta vedle zastávky autobusů u lomnické školy. Tu kovárnu Dánové u lomnické obce dokonce v rámci dobrých vztahů odkoupili (!) spolu s nedalekým pozemkem na hřbitov, jak bylo starým místním kronikářům známo. Království dánské se od vlastnictví nikdy nedistancovalo, ani ho nepotvrzovalo, tudíž i dnes, kdy od dánského odchodu uplynulo 382 let, by teoreticky část pozemku č. 1662/2 a celý pozemek č. 495 ve tvaru neobvyklého sedmiúhelníku mohly patřit dánské královské rodině... Vraťme se zpět do roku 1627, kdy Dánové Lomnici opouštějí a s nimi odchází několik chasníků coby nově naverbovaných vojáků. Známe dokonce jejich jména, nevíme však, kolik zde zanechali Dánové svých potomků, převážně ještě nenarozených. Jsme u jádra našeho příběhu s tragickým obsazením, truchlivými jednáními a relativně šťastným koncem. Souvisí to se všeobecným osudem novorozeňat v době nejen 17., ale nejméně i celého 18. století. Ukážeme si to na některých faktech, potvrzených p. Kráčmarem ze Štěpánova u Olomouce, který se problematikou do hloubky a odpovědně zabývá.

Kojenecká úmrtnost dosahovala v běžných letech asi 60 %, v dobách hladu nebo epidemií se ně-

kde blížila až k 80 %, tedy z deseti živě narozených dětí jich osm zemřelo do věku dvou let! Ale pozor, za děti se považovala pouze ta novorozeňata, která byla pokřtěna! V případech, kdy se to z nějakých důvodů nestihlo a dítě nebylo pokřtěno, nebylo považováno za dítě, nesmělo být pohřbeno na hřbitově, nýbrž někde jinde, nejčastěji za hřbitovní zdí, kam se zakopávali nekatolíci, sebevrazi a vůbec osoby, u kterých nebyl katolický křest potvrzen. Toto opatření bylo ve své době velmi deprimující a nešťastní rodiče se je snažili nějakým způsobem obcházet, dítě přece nebude spaseno! Zoufalé pobožné matky to řešily takzvaným střešním křtem. Je znám i od kostela sv. Jiří v Lomnici. Jak vypadal?

Představte si rodinu, kde se narodí dítě buď mrtvé a nebo zemře v několika hodinách po porodu. Šance na křest není, na faru je daleko a až do roku 1782 v Lomnici ani fara nebyla, muselo se do Ryžoviště. Je pravdou, že existoval jakýsi nouzový křest, musela k němu být svěcená voda a musela být prokázána zachovalost a hodnověrnost křtících. Nebylo to v nižších sociálních vrstvách snadno proveditelné. Mnoho dětí tudíž umíralo nepokřtěno, matky v zoufalé snaze po jejich spasení chodily za nocí na hřbitov a mrtvé děti zakopávaly okolo kostela tak, aby na hrobeček (musel být zamaskován) dopadala voda z kostelní střechy. Alespoň...

Jiný problém byl s dětmi narozenými v určitých měsících. V červnu, červenci a srpnu se děti rodit neměly vzhledem k tomu, že byly v těchto případech počaty v době církevních půstů a vůbec v období pokání. Děti narozené v létě byly zvláště v bigotnosti proslulých obcí opovrhovány a jejich rodiče pokládáni za lidi málo zbožné a mravné. Mluvíme stále o dětech „z lože manželské-

ho“, což teprve když šlo o dítě nemanželská! V takových a vůbec ne řídkých případech, jak by se zdálo, byli rodiče často rádi, že smrt dítěte vyřešila těžkou situaci.

I v těch dobách byly děti odkládány, někdy se dávaly na práh bohatším rodinám, jsou záznamy, že se tak dělo i u dveří klášterů (Ryžoviště), děti byly nalézány potrhány v lese od divoké zvěře atd. V Lomnici a asi i jinde, kde klášterní zařízení nebylo, byl po válce s přítomností Dánů praktikován způsob odkládání do velkých lískových keřů, jejichž následovníci podnes rostou na původním místě, právě už na začátku zmíněné dánské vojenské kovárny. Zde nalezeným nemluvnatům se říkalo „lísková pacholata“. Později zde byla postavena malá kaplička mezi dvě lípy, zbořená po roce 1946.

Solidní lomničtí dějepisci místo zdůvodňovali tím, že stavení vedle „odkládacího“ místa byl velký statek rodiny Tostů, žel majitelé byli bezdětní a po válce v roce 1627 někdo usoudil, že když Tostovi dobře vycházeli s Dány, tak se postarají i o děti po dánských vojácích. Stalo se tak! Když někdy v roce 1672 statkář Tost umíral, dědil majetek mezi pět potomků stejného stáří. Velkou usedlost zdědil bůhvíproč Georg Tost, na ostatní zbyly chalupy z „hrstí“ okolo statku, osídlené nádeníky.

Lze soudit, že „babybox“ naproti Tostům existoval i dále, v obci byli pořád ubytováni nějakí vojáci, co jen těch válek bylo. F. Riedl soudí, že poslední případ se stal v roce 1866, ale že šlo o klamání veřejného mínění. Matka odloženátka nebyla v poměru s vojákem ze zde ubytovaných, nýbrž s podomním obchodníkem z Tylova. Ze stejného zdroje se též dovídáme, jak to vše probíhalo a jakou roli v tom hrály další generace Tostů. Odložené robě dostala na starost

baba, řekněme Agatha, bydlicí v domku u mostu přes potok, když se jde od hospody k lomnickému nádraží. Hrbatá a asi i jinak postižená osoba byla snad nemanželským dítětem další generace Tostů, a tak jí koupili domek u potoka, stavení s velmi špatnou pověstí. Předchozí majitelé připravovali různé léčivé nálevy a podezírání z čarodějnických praktik si vzali oba najednou život. Tostovi dům koupili za babku pro Agathu, později ji v domě vystřídal rovněž asi nějak postižená Tekla. Tady se vychovávaly odložené děti a zdá se, že na ně přispívala částečně i obec. Děti si už v té době neosvojovali Tostovi, ale i jiní, smutné a strašidelné pověsti si dům užíval dál.

Ještě za 2. světové války v něm jedna rodina umístila svého zřejmě duševně nemocného syna, tělesně ovšem velkého siláka. Žil ve sklepní místnosti za větším zamřížovaným oknem. Občas se bavil s procházejícími lidmi, aby se vzápětí rozzuřil s pěnou u úst. Tradovalo se, že při plebiscitu na podzim 1938 byl dopraven k hlasování o příslušnosti k Říši v kleci, která se používala na převážení prasnic, a až před domem, kde se hlasovalo, mu lékař z Ryžoviště vstříkl injekci na uklidnění. Odhlasoval „Ja“ a pak klidně odešel po svých do svého sklepa. Odsunu po roce 1946 se asi nedožil.

Po válce v domě bydleli Holkovičovi a neklidný genius loci se prý nijak neprojevoval. Dnes je zde mírný hrbol po zbourané chalupě a vše, o čem bylo vyprávěno, patří spíše do místního bájesloví. Nejbližší babybox je snad až v Olomouci, jen ty keřovité lísky rostou zatím na svém dávném, pověstmi opředeném místě.

(Z připravované publikace U Slunečné v lese tma aneb Lomnice tajemná.)

Jaroslav Chytil

Zpravodajství města Břidličné

Lišákova stezka



Začátkem května 2008 jsem coby koordinátorka environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) na škole vypracovala a podala projekt označený názvem Lišákova stezka. To proto, že státní podnik Lesy ČR vyhláší každoročně v rámci nadačního programu granty na podporu po-

pularizace péče o životní prostředí. Obsahem zmíněného projektu byla myšlenka přiblížit žákům naší školy, ale zdaleka ne jen jim, jesenickou flóru, konkrétně přispět k poznávání a znalostem o stromech, které je možné vidět v CHKO Jeseníky. Měli jsme štěstí, projekt se hodnotící

komisi líbil, a tak jsme z Lesů ČR obdrželi sponzorský dar na realizaci. Jak se vše podařilo, se můžete sami přesvědčit už začátkem jara, kdy bude stezka, umístěná v areálu ZŠ Břidličná, zpřístupněna široké veřejnosti.

Květa Děrdová

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Úspěšný umělec je ten, který vydělá víc, než stačí jeho žena utratit. Úspěšná žena je ta, které se podaří takového muže najít.
Sacha Guitry

Pranostiky na měsíc únor

- Únor bílý - pole sílí. Únorová voda - pro pole škoda.
- Když skřivánek v únoru zpívá, velká zima potom bývá.
- Jestli v únoru se mušky mlely, zjara rády umírají včely.
- Na Hromnice zimy polovice. (2. února)
- Konec masopusta - každá kapsa pustá.
- Na svatého Blažeje slunce ještě nehřeje. (3. února)
- Svatá Veronika seká ledy z rybníka. (4. února)
- Svatá Agáta bývá na sních bohatá. (5. února)
- Svatá Dorota stromy sněhem ometá. (6. února)
- Svatá Apolena v mlhu je často zahalena. (9. února)
- Na svatého Valentína zamrzne i kolo mlýna. (14. února)
- Svatý Matěj zimu tratí, když netratí, obohatí. (24. února)



1. 2.	10:00	SVČ	Seminář tance – salsa
2. 2.	9:00	SVČ	Keramika s Buřinkou
4. 2.	10:00	kino	Dlouhý, Široký a Bystroužský – divadelní představení pro děti
2.-5. 2.	14:00	SVČ	Keramické dílny pro děti
7. 2.	14:00	SVČ	Regionální turnaj ve stolním tenisu
10. 2.	8:00	SVČ	Keramika pro školy
10. 2.	19:00	kino	Divadlo Sklep – Besídka 2009
11. 2.	10:00	SVČ	Kurz drhání
11. 2.	13:00	SVČ	Ententýny - soutěž žáků 5. tříd
12. 2.	10:00	SVČ	Keramika pro školy
12. 2.	17:00	SVČ	Kurz plstění s M. Beránkovou
13. 2.	20:00	SVČ	Velký ples SVČ s Marcellem Woodmanem
16. 2.	9:00	SVČ	Keramika s Buřinkou
16. 2.		SVČ	Zahájení soutěže O cenu Karla Schinzela
17. 2.	10:00	SVČ	Cvičení s Buřinkou
17. 2.	17:00	SVČ	Zahájení 1. PC kurzu pro začátečníky
18. 2.	9:30	D. Moravice	Keramika pro seniory v D. Moravici
18. 2.	13:00	tělocvična ZŠ 1. máje	Okrskový závod v přeskoku přes švihadlo 1. - 5. tř.
19. 2.	9:00	SVČ	Keramika pro školy
19. 2.	10:00	SVČ	Zahájení 2. PC kurzu pro začátečníky
21. 2.	14:30	SVČ	Stavíme s Bořkem stavitelem – zábavný program pro děti
21. 2.	8:30	S. Ves – lyž. vlek	Snowboardcrossové závody
24. 2.	8:00	SVČ	Keramika pro školy
24. 2.	9:45	SVČ	Masopustní rej - veselý štafetový závod dětí - MŠ
25. 2.	17:00	SVČ	Keramika pro veřejnost
26. 2.	8:00	SVČ	Keramika pro školy

Známá i neznámá výročí

31. 1. 1929 zemř. **Jan Karafiát**, prozaik a teolog, autor příběhů pro děti (nar. 4. 1. 1846) - 80. výročí úmrtí
2. 2. 1849 nar. **Pavol Országh Hviezdoslav**, slovenský spisovatel a překladatel (zemř. 8. 11. 1921) - 160. výročí narození
2. 2. 1889 nar. **Emil Vachek**, romanopisec, humorista, autor detektivek (zemř. 1. 5. 1964) - 120. výročí narození
3. 2. 1809 nar. **Felix Mendelssohn-Bartholdy**, německý skladatel a dirigent (zemř. 4. 11. 1847) - 200. výročí narození
5. 2. 1914 nar. **William Burroughs**, americký prozaik (zemř. 2. 8. 1997) - 95. výročí narození
7. 2. 1864 zemř. **Vuk Stefanović Karadžić**, srbský filolog, etnograf, historik, tvůrce novodobého srbského spisovného jazyka, zakladatel moderní srbské literatury (nar. 2. 10. 1787) - 145. výročí úmrtí
7. 2. 1869 nar. **Jindřich Šimon Baar**, spisovatel a sběratel pohádek (zemř. 24. 10. 1925) - 140. výročí narození
8. 2. 1834 nar. **Dimitrij Ivanovič Mendělejev**, ruský chemik, objevitel periodického zákona chemických prvků (zemř. 2. 2. 1907) - 175. výročí narození
10. 2. 1929 nar. **František Nepil**, prozaik a scenárista (zemř. 8. 9. 1995) - 80. výročí narození
11. 2. **Světový den nemocných, slaví se od roku 1993 z podnětu papeže Jana Pavla II.**
12. 2. 1804 zemř. **Immanuel Kant**, německý filosof (nar. 22. 4. 1724) - 205. výročí úmrtí
12. 2. 1809 nar. **Charles Darwin**, anglický přírodovědec a cestovatel (zemř. 19. 4. 1882) - 200. výročí narození
12. 2. 1984 zemř. **Julio Cortázar**, argentinský spisovatel (nar. 26. 8. 1914) - 25. výročí úmrtí

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Informační centrum Rýmařov nabízí zájemcům sjezdového lyžování prodej permanentek s možností získání skipasu do Skiareálu Avalanche a další zajímavé slevy, které se týkají i celého hotelového komplexu.

Otevírací doba:

pondělí - pátek: 9.00 - 12.00; 13.00 - 17.00
sobota: 9.00 - 12.00; 13.00 - 16.00
neděle: 13.00 - 16.00

Městské muzeum a Galerie Octopus

Pozvánka na novou výstavu

7. února - 3. března Vladimír Halla

Retrospektivní výstava k životnímu jubileu 60 let (práce z let 1989 - 2009)

Vernisáž v sobotu 7. února v 16.00

Úvodní slovo Mgr. Jiří Karel
Kulturní program: P. Hejsek, H. Hejsková, J. Konečný



VELKÝ PLES SVČ

13. 2. 09
20.00 hod.

hrají:
The Hero
Podolanka
Rock & Roll Band
MARCELA WOODMANA

PARNĚŘI:
****hotel Praděd RÝMAŘOV**
www.hotelpraded.com

Předprodej lístků v Informačním centru Rýmařov, nám. Míru 6.
Vstupné v předprodeji 150 Kč, na místě 190 Kč, lóže (6 míst) 900 Kč.
Slosování vstupenek o ceny!!! BOHATÉ OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

Středisko volného času Rýmařov

Středisko volného času Rýmařov pořádá
v neděli 1. února 2009
seminář

SALSY

v malém sále SVČ Rýmařov
10 - 13 hod.



lektorka: DELILA
Orientální centrum Delila Zlín

cena: 350,-
studentky: 300,-

Přihlášky i s kurzovým
Helena Tesařová
SVČ Rýmařov, tel.: 554 211410

Obsah semináře:

- salsové kroky, kombinace,
- mix salsa + orient
- modernější choreografie zvládnou i začátečníci

Oblečení: pohodlné - nejlépe kalhoty + topík, penízkový nebo třásňový čátek (není nutné).

S sebou: dobrou náladu a pití.

Středisko volného času Rýmařov, okres Bruntál vyhlašuje výběrové řízení na pozici redaktor městského čtrnáctidenníku Rýmařovský horizont

Místo výkonu práce: Středisko volného času Rýmařov, okres Bruntál
Předpokládaný nástup: duben 2009
Pracovní poměr: na dobu určitou - zástup za MD
Pracovní úvazek: 1,0
Platové zařazení: 9. - 10. platová třída
Požadavky:

- vzdělání minimálně SŠ, vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání žurnalistického či lingvistického zaměření výhodou;
- novinářská praxe výhodou;
- velmi dobrá užitavelská znalost práce na PC a internetu;
- schopnost kultivovaného psaného projevu;
- přehled o regionálním dění;
- schopnost samostatného jednání;
- řídičský průkaz skupiny B výhodou.

Rozsah pracovní činnosti:

- podíl na tvorbě a distribuci novin;
- podíl na včasné přípravě a zpracování redakčních článků a materiálů k danému vydání;
- vyhledávání námětů a zajímavých informací z města a regionu;
- získávání a redakční dotváření informací, podkladů a příspěvků ze zařízení spravovaných městem, od ostatních městských subjektů a obcí v rámci regionu Rýmařovska;
- získávání a doplňování informací z internetu;
- podíl na proporcionální vyváženosti novin, zejména v části zpráv a příspěvků mimo městský úřad, zpráv z dění na území města, zajímavostí, zábavy a servisu čtenářům;
- zpracování přehledu o prodejnosti a remitendě novin, hodnotičiho listu redakce;
- příprava materiálů a podkladů pro celobarevný historický speciál;
- sjednávání plošné inzerce a vedení ekonomické agendy.

Přihláška musí obsahovat:

- jméno a příjmení uchazeče;
- datum a místo narození uchazeče;
- státní příslušnost uchazeče;
- místo trvalého pobytu uchazeče;
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu u cizího státního příslušníka;
- datum a podpis uchazeče.

K přihlášce přiložte:

- profesní životopis;
- výpis z rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce (lze doložit při nástupu);
- kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání.

Místo podání přihlášky:

osobně u ředitelky SVČ Rýmařov nebo písemně na adresu: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10/1059, 795 01 Rýmařov.

Lhůta pro podání přihlášky: 27. února 2009

Zaměstnavatel si vyhrazuje právo nevybrat žádného z přihlášených uchazečů a výběrové řízení zrušit. Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně. Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Informace lze získat u ředitelky SVČ Marcely Pavlové na tel. 554 211 410 nebo 737 177 033.



DIVADLO SKLEP

BESÍDKA 2009

pásmo nejnovějších scének, skečů, písní a tanců

Účinkují: David Vávra, Milan Šteindler, Jiří Fero Burda, František Váša, Lenka Andelová, Jana Hanáková, Tereza Kučerová, Marta Marinová, Hana Navarová, Roman Fojtíček, David Noll, Jiří Podzimek a Vladimír Vytiska

Městské divadlo Rýmařov


10. 2. 2009 19.00

ceny vstupného: 270,- / 230,- / 190,-

Předprodej: Městské informační centrum Rýmařov www.svcrymarov.cz




Divadlo MLADÁ SCÉNA Ústí nad Labem
uvádí pohádku



**DLOUHÝ, ŠIROKÝ
A BYSTROZRAKÝ**

Městské divadlo Rýmařov
začátek: 10.00
4. 2. 09 vstupné 30 Kč



www.svcrymarov.cz

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Michal Gorčík	Horní Město
Jan Kopáček	Dolní Moravice
Patrik Reisner	Janovice
Martin Kolářek	Stará Ves
Aneta Holešová	Horní Město
Jana Poláchová	Rýmařov
Tobiáš Gregovský	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Hermína Holčapková - Rýmařov	80 let
Jaromír Všíanský - Rýmařov	81 let
Marie Gabrišová - Rýmařov	82 let
Pavel Haník - Rýmařov	82 let
Jiřina Tomanová - Rýmařov	82 let
Emil Murarik - Rýmařov	83 let
Jiřina Ovčáčková - Rýmařov	85 let
Erna Laštůvková - Rýmařov	85 let
Vladislav Andryšek - Rýmařov	85 let
Anna Bačíková - Rýmařov	86 let
Julie Cáblová - Rýmařov	86 let
Ludmila Zapletalová - Rýmařov	87 let

Blahopřání

Dne 6. února 2009 oslaví
manželé

**Julie a Pavel Lašákoví
z Rýmařova**

60 let společného života.

Tímto bychom jim chtěli
popřát do dalších
společných let
pevné zdraví, štěstí
a spokojenost.

Dcera s rodinou



Rozloučili jsme se

Oldřich Rychtařík - Rýmařov	1928
Eva Vašková - Jiříkov	1955
Karel Polách - Rýmařov	1925
Jan Balek - Rýmařov	1951
Marie Zahradníková - Janovice	1912
Blanka Volfová - Rýmařov	1929

Poděkování

Upřímně děkuji všem, kdo jste se přišli
rozloučit s mým bratrem,
panem Andrejem Žigmundem,
který zemřel náhle ve svých 48 letech.
Dále velice oceňuji pomoc, ochotu
a vstřícnost pana Františka Filipa
a důstojný a působivý smuteční projev
Mgr. Květy Sicové.

Děkuje

Jarmila Koňárková s rodinou



Z historie

Srážka u Guntramovic

Pruský panovník byl opravdu nebezpečný nepřítel, který vcelku nepříliš vybitými způsoby dokonale zmilitarizoval svůj stát. Pruská armáda však mnoho nestála, v době míru byla soběstačná. Vojáci prošli neobyčejně tvrdým výcvikem, zostřeným ještě ohromnou škálou trestů, mezi nimiž nebyla zvláštností ani „krvavá ulička“ a nejméně pravidelné bití rákoskou či holí. Psychologický vliv na pocit síly a neporazitelnosti měl i hlasitý parademarš, vytlučený vysoko zdvíhanými nohama. Dlužno dodat, že díky dobrým vztahům s tehdejší Ruskem cvičili prusští instruktoři též carskou armádu již za Petra Velikého. Kromě mnoha jiných prvků včetně neobyčejně hluboké propasti mezi důstojníky a mužstvem si Rusové stejné maširování udrželi dodnes a bohužel jej importovali i k nám, už bychom se asi měli zbavit i jeho zbytků.

Prusští odvedenci museli v době míru dělit svůj čas na výcvik a práci na poli nebo u tkalcovských stavů. Soběstačná armáda s vlastním oblečením a potravinami byla tudíž lacinější než jinde. Za války logicky musela ustát výrobní činnost vojáků a jejich hospodářskou činnost zastoupilo zázemí. Jednalo se o vojáky vytrénované neuvěřitelným drilem, vojáky dokonale poslušné, ale bez schopnosti vlastního rozhodování.

K velké srážce se začalo schylovat, když vynikající velitel císařských vojsk **maršál Josef Maria Leopold von Daun** (+1766) dostal prostřednictvím generála Bukowa až z 90 km vzdálené Vidnavy 22. června 1758 zprávu o sestavování ohromného pruského konvoje, který přivážel ze Slezska potřeby pro obléhatele Olomouce. Obyvatelé strádající pruskými vpády dělali vše, aby informovali důstojníky armády habsburské monarchie, od nichž očekávali pomoc. Informací tak bylo dost, byly včasné a přesné. Náročná operace a velká pruská armáda svými požadavky hospodářské možnosti Slezska téměř překročily. Oblast se tím vyčerpala natolik, že případnou ztrátu zásob pro královské polní vojsko by již nemohlo v dohledné době Slezsko nahradit. Zcela jistě se jednalo o chybu jinak velmi nadaného стратега, jakým byl hohenzollernský panovník Bedřich, a též nebezpečný risk, neboť jeho kolony se zásobami pro armádu císařství s úspěchem napadali a trasa se pomalu stávala neprůjezdnou. Snad právě proto vsadil vše na jedinou kartu: dovézt najednou potřeby v ohromném množství.

Po dlouhé trase vezly vozy tuny potravin, sušiny, nápojů, boty, uniformy, sanitní materiál, stanové celtý, zbraně, munice, střelný prach a mnoho dalších věcí. Trén tvořilo 4000 plně naložených vozů a s nimi hnali honáci kolem 2 500 kusů dobře vykrmených volů. Konvoj doprovázelo 10 873 vojáků z osmi praporů infanterie (pěchoty), zčásti nezkušených nováčků, dále vojáků vracejících se ze zajetí

s minimální chutí padnout do rukou nepříteli opět a doléčených veteránů zraněných v předchozích bitvách. Vozkové byli většinou prostí čeledíni násilím donuceni k jízdě a koně byli zrekvírováni slezským sedláč-



Maršál Leopold Daun

kům. Nejvyšší bojovou hodnotu mělo 1341 osvědčených jízdních. Celé skupiny velel zkušený plukovník **Wilhelm von Mosel**. Vojáci měli dojem, že žádné nebezpečí nehrozí, ba že císařští ani nemají ponětí o existenci trénu, a tak se kolona roztáhla do ohromného proudu v délce 45 kilometrů. První chyba.

Mezitím Daun rychle reagoval a vypracoval plán útoku, v němž hrál významnou úlohu



Generál Laudon (na koni)

osvědčený **generálmajor Laudon** se čtyřmi prapory pěchoty, dvěma pluky dragounů a husarů, baterií děl, 1500 pandurů plukovníka Brentana a oddíly chorvatského **generálmajora Josefa svobodného pána Žiškoviče**, jež tvořily dva prapory pěchoty a jeden

granátnický, čtyři prapory jízdních granátníků, husarů a dragounů, dvanáct děl a zhruba 1500 švališerů (lehká jízda) a hulánů. Krásně barevné jednotky císařovny Marie Terezie dorazily na místo oklikou, aby zmátly nepřítel a připravily se k útoku, aniž Prusové cokoli tušili. Nebylo jich sice příliš mnoho, ostatní totiž bojovali s Prusy na jiných místech, aby bránili dalšímu trénu do vážení potřebné věci obléhatelům olomoucké pevnosti. Pochopitelně i na Prusy padla úzkost a král Bedřich vyslal k Jívové vstříc konvoji **generála Ziethena** s prapory obávaných pruských granátníků a 20 eskadrami jízdy. 26. června se vyplazila obrovitá pruská kolona z Opavy a tentýž večer dorazila do Budišova. Stále nervóznější velitel počítal s tím, že příští den kolonu dostihnou opozdilci a 28. června chtěl dorazit do pruského tábora u Olomouce.

Nevěděl však, že 27. června se objevil Laudon ve Šternberku a spojil se s ostříleným Laniem, který už znal potřebné detaily o postupu Ziethena. Jeho husarů obsadili Domašov n. Bystřicí a Laudon se dal ke **Guntramovicím** se zhruba sedmi tisíci vojáků proti nepříteli dvakrát silnějšímu. O Žiškovičovi zatím nevěděl. Se svými vojáků se připravil k boji na vrších kolem velké obce (dnes jsou Guntramovice součástí Budišova n. Budišovkou) a významnou úlohu přikl saským dragounům a maďarským husarům hraběte Nadasdyho.

Velitel pruského konvoje mu však poněkud situaci zkomplikoval, protože na cestu vyrazil nezvykle brzo, o druhé hodině v noci, a tak se objevil vcelku nečekaně již za prvního svítání. Jak už to bývá v červnu, o čtvrté už bylo světla dost. Třebáží byli císařští poněkud překvapeni, nevyvedlo je to z míry. Jakmile předvoj dorazil do Dolních Guntramovic, zahájila baterie lehkých děl dobře mířenou palbu. Nepřipravený plukovník Wilhelm Mosel, velitel konvoje, se rychle vzpamatoval a okamžitě zaútočil, avšak se značnými problémy. Neznal totiž ani postavení ani množství Laudonových jednotek, takže zatím neviditelní dělostřelci kapitána de Rouvroi a Brentanovi panduři první akci snadno odrazili. Přesto se podařilo dovést na výšinu Mlýň kopec několik pruských děl, jež ohrožovaly levé Laudonovo křídlo bez valného efektu a zároveň se dostaly do střetnutí s jeho děly. Nevelký úspěch zaznamenaly nevyvedené bodákové útoky. Mosel však ohrozil Laudonova děla deptající útočící Prusy kartáčovou střelbou (viz granáty) a několika z rakouských kanónů se jeho granátníci zmocnili. Na bojišti zůstalo 51 mrtvých císařských se 111 raněnými a 29 koňmi. Pohřešovalo se 399 mužů. Prusové měli ztráty podstatně vyšší, zvláště mrtvých bylo víc, 120 vojáků císařství zajali a další zůstali nezvěstní. Laudon se svými slabšími jednotkami zatím ustoupil k Moravskému Berou-

nu. Nezvítězil sice, ale dokázal transport zdravot a zneklidnit, čelo kolony se rozptýlilo v neznámém hornatém terénu a mezi vojáky a především vozataji se začala šířit panika a naprostý zmatek. Plukovník Mosel se obával dalšího postupu a chybně zastavil celý obrovský konvoj v ležení na Modřínovém poli mezi Starou Libavou a Kamenným kopcem (636 m n. m.). Zoufale očekával pomoc od Olomouce.

Guntramovice byly střelbou zničeny, řada statků a chalup vypálena, chyběla sláma a seno, které odvezli Prusové, rozkraden církevní majetek. Prusové zabavili vozy a kupodí-

vu i pluchy, také obilí, mouku, zpracovaný len, podupali zrající úrodu na polích a sebrali dokonce i 94 klátů (úlů) i s včelstvy. Odvedli 11 koní, 24 krav, 13 volů do tahu a 159 ovcí, kradli i peřiny, košile ženské i mužské, kabáty, hodily se též kožichy, punčochy, boty, ženské šněrovačky, šátky z cvilichu, plátno, ba i spodní prádlo, klavír, housle a všechno, co jim přišlo pod ruku, včetně tabáku. Konečně ani pruský král si nedělal žádné výčitky a občas se zachoval jako pověstná straka, jeho kořisti však byly spíše předměty ze zámku v Židlochovicích, dokonce i hedvábné tapety a potahy s čalou-

ny. Tím si vysloužil přezdívku Čalouník, je zajímavé, že stejné přízvisko se dávalo u nás za druhé světové války také jeho velkému obdivovateli a zločinci par excellence Adolfu Hitlerovi. *Mgr. Jiří Karel*

Literatura: Štěpán, V.: Historie zámku Bruntál, Bruntál 1998; Pinkava V.: Okres Unčovský a Rýmařovský, Brno 1922; Berger, K.: Geschichte der Stadt Römerstadt, Brno 1909; Dějiny Čsl. v datech, Praha 1968; Romaňák, Andrej - Bělina, Pavel - Anderle, Petr: Olomouc - Domašov 1758, M. Beroun 1998 ad.

Městská knihovna

Diamantová cesta v Městské knihovně Rýmařov



Od 1. února 2009
budou vystaveny
v Galerii U Stromu poznání
fotografie vztahující se k této buddhistické škole
jak z východních zemí, tak i ze zemí západních,
kam se po okupaci Tibetu Čínou
buddhismus přesouvá.



10. února 2009 od 17 hodin
proběhne v knihovně přednáška cestujícího učitele
z Prahy Jakuba Kadlece, který je dlouholetým
žákem lamy Oleho Nydahla.

Plán besed, výstav a akcí na rok 2009

Měsíc	Akce	Název - autor, přednášející
Leden	Výstava	Výstava fotografií - Antonín Mikšík
Únor	Výstava	Buddhismus
	Beseda 10. 2. 2009 v 17.00	Buddhismus – Diamantová cesta
Březen	Výstava	Stromy - Gymnázium Rýmařov
	Beseda 24. 3. 2009 v 17.00	Tvorba do roku 1989 Doc. Mgr. Jindřich Štreit
	Spaní v knihovně 3. 4. 2009	Noc s Andersenem
Duben	Výstava	Tvorba do roku 1989 Doc. Mgr. Jindřich Štreit
	Beseda 21. 4. 2009 v 17.00	NOVÝ ZÉLAND – JIŽNÍ OSTROV Jiří Mára
Květen	Výstava	Tvorba do roku 1989 Doc. Mgr. Jindřich Štreit
Červen	Beseda 16. 6. 2009 v 17.00	Zahraniční projekty Doc. Mgr. Jindřich Štreit
	Výstava	Absolventi ZUŠ Rýmařov
Červenec		Výměnná burza knih
Srpen		Výměnná burza knih
Září		
Říjen	Týden knihoven 5.-11. 10. 2009	Den otevřených dveří 7. 10. 2009
	Beseda 6. 10. 2009 v 17.00	České projekty po roce 1989 Doc. Mgr. Jindřich Štreit
	Výstava	Doc. Mgr. Jindřich Štreit
Listopad		
Prosinec	Beseda 1. 12. 2009 v 17.00	Současná tvorba Doc. Mgr. Jindřich Štreit
	Výstava	Vánoce ZUŠ

recenze

Překvapivá komedie bez překvapení

Když před rokem nastupoval na rýmařovskou ochotnickou scénu s představením hry Thortona Wildera *Naše městečko* nový soubor s názvem Pradivadlo, vše nasvědčovalo tomu, že přichází změna. Nejenže pomínil šedesátiletý monopol spolku Mahen a na poli amatérského divadla vzniklo konkurenční prostředí, ale navíc se nabídlá příležitost pro diváky i potenciální herce, které nepřitahují jen konverzační či detektivní komedie, jež se v ochotnickém prostředí hrají nejčastěji. V ambiciózním plánu dělat trochu jiné divadlo Pradivadelníci pokračovali i nastudováním pohádky *Kráska a Zvíře* podle scénáře Františka Hrubína, kterou ozvláštnili muzikálovými prvky. Obě hry byly divácky přijaty kladně a soubor s nimi vystoupil i v jiných městech a na několika divadelních festivalech.

O to překvapivější bylo rozhodnutí vedoucí-

ho souboru Jiřího Konečného připravit pro letošní sezónu komedii, konkrétně veselohru Rudolfa Trinnera *Holka odjinud*. K volbě lehčího kusu jej vedlo několik důvodů - aby si soubor vyzkoušel práci na jiném žánru než dosud a také odpočinul po režijně, herecky i technicky náročných projektech, jimiž byly obě předchozí inscenace. Další důvod režisér naznačil v pozvánce, když připustil, že tentokrát myslí na méně náročné publikum, které si v divadle chce jen „odpočinout, pobavit se a přijít na jiné myšlenky“. Na takový krok má dramaturg a režisér v jedné osobě jistě plné právo, je jen škoda, že si pro jeho realizaci nevybral kvalitnější text.

Klavírista, dirigent, autor operet a hudebních komedií Rudolf Trinner, který byl mimo chodem 17. ledna hostem premiéry v rýmařovském divadle, se podle svých slov nechal k veselohře *Holka odjinud* inspirovat jistou



povídkou, kterou převedl na jeviště nejprve pod názvem *Kopretina z Wyomingu* a poté v přepracované verzi jako *Holka odjinud*. Příběh o dceři zlatokopa, která po otcově smrti putuje do rodiny strýce, však v sobě nese i něco z vlastních zkušeností autora, který podobně jako otec hlavní postavy na konci 60. let emigroval z vlasti a hledal štěstí ve světě. Rudolf Trinner se však nežiliv ryzováním zlata, ale využil svého hudebního nadání a uchytil se v showbiznyso - v kabaretech, kasinech i na výletní lodi, s nímž obeplul svět. Jeho návrat do Česka po třiceti letech mohl být spjat s podobnými pocity, jaké vyjadřuje zlatokopova dcera Jessie, když se poprvé ocitá ve vlasti svého otce. Je to příchod do země, která se za těch třicet let velmi změnila, v níž se člověk dlouho pobývajícím na druhém konci světa může cítit jako cizinec, ale zároveň v ní nachází svoje kořeny. Tyto autentické pocity lze v komedii *Holka odjinud* vytušit, nicméně tím veškerá opravdovost končí.

Abychom shrnuli děj: do domu majitele autodopravy Alojze Veverky (Pavel Hejsek) přichází neteř Jessie (Jana Lipková), až dosud pobývajícím s otcem kdesi na americkém venkově. Přiváží s sebou nejen vzpomínky na Alojzova bratra Václava a historiky ze života zlatokopecké komunity, ale i velký, těžký kufr, jehož obsah v souvislosti s živností Jessieina otce okamžitě vzbudí zvědavost u členů rodiny. Ty kromě otce Alojze představují jeho manželka Anežka (Vladimíra Šafařová), její věčně přiovilá sestra Máňa (Markéta Míčková) a dvě dcery, starší hádavá Kateřina (Hana Hejsková) a pubertálně lehkomyšlná Alenka (Barbora Šínová). Sestavu doplňují Kateřinin snoubenec

Evžen (Petr Bubela), hromotluc-ký Alenčin novomanžel Pepan (Ladislav Šín) a rodinný přítel Matěj Kačaba (Zdeněk Vodička). Hlava rodiny ve chvíli Jessieina příchodu slaví úctyhodné kulatiny a současně řeší vrtochy svých dcer - té, která by se už ráda provdala, i té, která se natruc provdala tajně a teď chce věno. Charakterově nepokřivená, bezelstná a tvrdým životem zkoušená Jessie tak vstupuje do rozhádané rodiny jako osvícení, jako člověk, který netouží po penězích, ale jen po přátelství, vybaven pouze čistým srdcem a - tajemným kufrem. Díky prvnímu Jessie brzy probudí sympatie strýce Alojze i Kateřinina snoubence Evžena, díky druhému pragmatický zájem všech ostatních.

Jak se bude příběh odvíjet dál, je



se i o kýžené zlato. Průhledná zápletková dvojaktovka tak vyústí v poněkud rozpačitý happyend, stejně jako příběh milostného trojúhelníku Jessie - Evžen - Kateřina, který přes finální přetahovačku končí nerozhodně.



jasné hned na začátku a autor se bohužel ani jednou nepokusí směr vývoje zkomplikovat nebo narušit. Celý děj se až do samého závěru točí kolem snah členů rodiny odhalit tajemství kufru a případně z něj něco získat a Jessie, ač se musí stále vyrovnávat s vezdejším pokrytectvím a Kateřininou žárlivostí, se nakonec rozhodne rodinné tajemství odhalit a co víc, podělit

Prímočarý děj bez jediného zvratu a závěr prchající kamsi do ztracena nejsou jediným úskalím komedie *Holka odjinud*. Výstavba děje je nekompaktní, rozpadá se v sérii scén, které jsou chvílemi vtipné, chvílemi méně, jednou směřují ke konverzační přestřelce, podruhé k operetní estrádě a jindy k filozofování o banálních pravdách, jež vykrystalizují v explicitně vyřčené přísloví, že není všechno zlato, co se třpytí, případně v nepřímě vyslovené ponaučení, že cennější než peníze je ryzí přátelství. Aby toho nebylo málo, dal si autor jen málo práce s propracováním postav, a tak nás více než děj samotný překvapuje jejich vykonstruovanost a motivačně nejasné chování, zvláště u titulní vyřčené přísloví, že není všechno zlato, co se třpytí, případně v nepřímě vyslovené ponaučení, že cennější než peníze je ryzí přátelství. Aby toho nebylo málo, dal si autor jen málo práce s propracováním postav, a tak nás více než děj samotný překvapuje jejich vykonstruovanost a motivačně nejasné chování, zvláště u titulní

mladá dívka, obzvláště vyrůstající v primitivních podmínkách zlatokopecké osady. Vše bychom přijali bez výtek, pokud by se děj odehrával ve 30. letech 20. století (nejlépe v parodujícím stylu *Pytláckovy schovanky*), žánru veselohry z té doby ostatně odpovídá model rodiny Veverků (otec živitel, matka v domácnosti, potrhá tetička, dcery usilující o vdavky, rodinný přítel) i americká minulost Jessie (která se podle svých slov umývala ve vodě ze studny apod.). Zasazení příběhu do blízkosti roku 2000 však vyznívá přinejmenším asynchronně.

Komedie *Holka odjinud* zkrátka nepatří mezi výkvět žánru a Prádivadlo její realizaci slevilo ze své úrovně snad až příliš (v ostatních směrech zůstala kvalita zachována - originální hudba Petra Laštovky, čtivý a pěkně výtiskový program atd.). Přitom je třeba konstatovat, že tato nepřilíš dobře napsaná hra byla velmi dobře zahrána. Obzvláště výkony všech mužských herců stály za zhlédnutí - vynikající Pavel Hejsek, střídmy a vyrovnaný Zdeněk Vodička, sympaticky civilní Petr Bubela i fanfarónský Ladislav Šín, který podal svou roli vtipně a s velkou nadsázkou. Mezi ženami podle předpokladů nejpřesvědčivěji hrála Barbora Šínová, ale výborná byla i Hana Hejsková, která si hašteřivou Kateřinu zjevně užila, a dobře zvládnutá byla i role Jessie v podání studentky Jany Lipkové. Dvěma debutantkám Markétě Míčkové a Vladimíře Šafařové evidentně chybí větší herecká zkušenost. Vcelku však ansámbl působil sehraně a je jasné, že příště si může bez obav troufnout na mnohem náročnější scénář. Z dosavadního repertoáru vyplývá, že Prádivadlo svůj směr teprve hledá. Přízeň publika však už našlo. ZN



Studentský klub

Literární a výtvarná soutěž Marie Kodovské 2008

Zora Šimůnková: Vyjednávač

Vešel do budovy, kývl na pozdrav ochrance, kterou zjevně vyrušil od televize, a vstoupil do výtahu. Zamračil se, protože i tady zněly reprodukováné koledy. Vánoce neměl rád, ostatně proto dneska přišel. Všechno podstatné se stejně děje až večer. Pokud se ve dvacetiletém manželství ještě dá na takových svátcích něco podstatného nalézt.

Od chvíle, kdy na guvernérském patře vystoupil, měl čím dál silnější pocit, že něco nehraje. Tichou chodbou došel ke dveřím své kanceláře, a když pod nimi uviděl světlo, zarazil se. To bylo špatně, v tenhle den a čas tam nikdo kromě něj neměl co dělat.

Rázně otevřel - a strnul. Za jeho stolem seděla neznámá žena ve stříbrných šatech a se zelenou stuhou ve vlasech. Soustředěně četla Zákoník práce, který byl původně v příruční knihovně.

- Ahoj, řekla, aniž vzhledla.
- Dobrý den, přišel si jak ve špatném snu. - Co tu děláte?! To je moje kancelář. Zůstal významně stát mezi dveřmi a če-

kal, až se neznámá pohne.

- Sedni si, řekla místo toho a rukou ukázala na židli u dlouhého poradního stolu.

- Hned se ti budu věnovat.

- Tak to ne. Dostával zlost. Byl zvyklý rozkazy dávat, ne poslouchat. - Buďto mi řekneš, co tu děláš, přešel taky na tykání, - nebo volám ochranku.

Řekl by, že se v jeho křesle rozvalila. Ve skutečnosti se pohodlně opřela a konečně se na guvernéra podívala zpřímá.

- Zkus to, usmála se, - čekám.

Vedle vypínače u dveří byl knoflík interkomu. Stiskl ho, do mluvítko řekl: - Přijďte sem, a pak už jen čekal. Neznámá začala zase listovat tlustým svazkem.

Když se objevil muž z ochranky, guvernér kývl ke svému stolu: - Kde se tu vzala?

- Kdo? černý šerif se zatvářil nechápavě.

- Ta dáma, ukázal rukou.

Strážný bojácně udělal krok ke dveřím: - Tam nikdo není, pane.

Guvernér pochopil a nemínil se ztrapňovat dál. Mávl rukou: - Jděte, jděte!

Jakmile ochranka zmizela, zeptal se: - Tak kdo jsi?

Opřela se lokty o stůl, naklonila se dopředu a pomalu a pečlivě vyslovila: - Co bys myslel? Ne nadarmo byl guvernérem.

- Od nich? ukázal k zemi o mnoho pater níž.

Rozesmála se. - Vypadám tak? položila řečnickou otázku.

- Máš snad špatné svědomí, že je čekáš? Hrála si s ním. - No třeba by i přišli. Kdybych tu nebyla já, vstala a zálibně se protáhla, ladně a pružně jako kočka. Zase se posadila, dala nohu přes nohu a řekla: - Jsem anděl.

S buclatým andělíčkem, který na babiččině obrázku převáděl děti přes propast, neměla nic společného.

- Bucláci jsou u nás taky, četla mu myšlenky, - ale pro děti, dodala. - Andělů je víc druhů, vysvětlila a vznesla se půl metru nad podlahu, kdyby jí náhodou nevěřil.

Vzduch je naše moře, napadlo ho přitom a konečně vzal situaci jako fakt. Dobře, vidí anděla, o Vánocích se stává všelicos. Ale i andělé mají nějaká jména.

- Jmenuju se Berenika, odpověděla na nevyslovené. - Pro přátele Bea, a sklouzla zase na zem. - A jsem vyjednávač.

- A co máš vyjednat? zeptal se. - Naliješ mi? Místo odpovědi kývla k whisky na sekretáři.

Tak už i andělé, usklíbl se v duchu, ale beze slova nalil jí i sobě.

Lokla si a slastně přimhouřila oči. - Nešidíš se. Dobrých sto let jsem něco tak skvělého neměla. Napila se podruhé a pak si uvědomila, kde je.

- K věci. Máme zájem na uzavření smlouvy. Uvědomila si množné číslo a dodala: - Tedy nebe a já.

- Oč jde? nasadil profesionální tón a popaměti si dopnul sako. - Musím tě ale upozornit, že sám žádné dohody uzavírat nemůžu.

Kývla hlavou: - To ani nechceme. Jde jaksí, udělala významnou pauzu, - o rovné příležitosti.

- Pro koho?

- No pro nás. Hledala asi nejlepší slovo: - Pro NÁS NAHOŘE.

- A vy jste nějak v nevýhodě? podivil se upřímně. - Vůči lidem asi těžko.

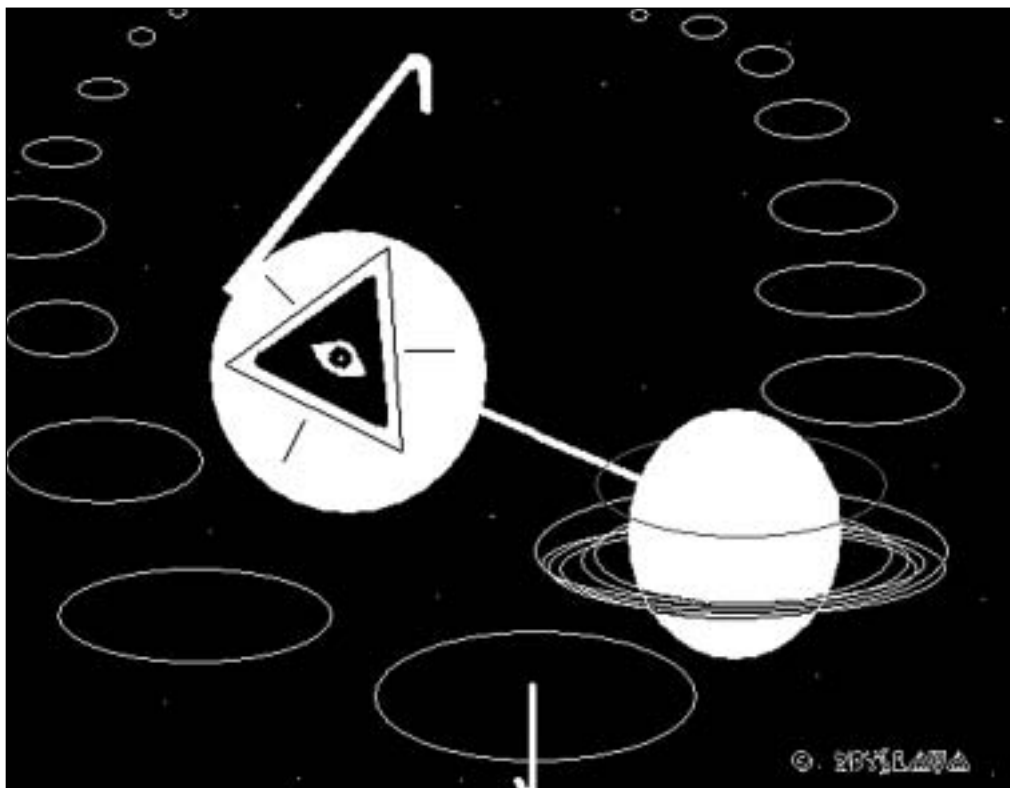
- Tomu ještě nerozumíš, zprážíla ho. - Nemůžeš, dodala smířlivě a vypila zbytek whisky na ex. - Chceme mít na Zemi zastoupení.

- A co všechny ty kostely?

- To je málo. Vyčítavě dodala: - Ve vašich novinách se pořád píše o rovné šanci pro všechny!

Na to se nedalo nic říct.

- Chceme kousek země, kde by mohl být RÁJ. Hned ti to vysvětlím. Vstala a začala rychlými kroky přecházet po místnosti. - Tisíce let na ...TY DOLE, štíhlým bílým prstem ukázala k zemi, načez se koberec začal zlostně vlnit. Přidupla ho špičkou boty a pokračovala: - Doplácíme. Ale teď, když můžou rovné šance platit pro lidi... Naklonila se ke guvernérovi a pošeptala mu do ucha: - Nám stačí kousek. To jenom peklo je všude.



Marta Gärtnerová - Optika 7

Úsměvně

Co to slyší dětské uši?

Co slýchávají naše děti:

Nelítej, nesahej na nic, dávej pozor, dojez všechno, pohni sebou, buď zticha, omluv se, pozdrav, umývej si ruce, neruš, neskákej mi do řeči, musíš se učit, nezašpiň se, nemluv s plnou pusou, nech mluvit dospělý, teple se obleč, nezpoť se, neztrácej svoje věci, co jsem ti říkal(a), neseď jen u televize a u počítače, běž na sluníčko, ale ať nemáš úpal, cože? trojka ve škole, to jsi mě zklamal(a), nemáš nic jiného na práci?, takové kamarády si nevybírej, nemám čas na tvoje výmysly, máš kolem sebe zase nepořádek, zavazuj si boty, nemlaskej, poděkuj, na to jsi ještě malý/á, nedělej potopu v koupelně, nemotej se pořád kolem mě, to nezvládneš, nevykláněj se z okna, nechoď pozdě, zase jsi nesplnil(a) úkol, jsi nemožný/á, říkal(a) jsem ti to už stokrát...



Co by rády slyšely?

Máme tě rádi, jsme šťastní, že tě máme, pojd', budeme si povídat, jak ti je, nemáš strach?, co tě trápí?, můžeš mi říct všechno, líbí se mi, když se směješ, věřím ti, dobře že jsi dojezdil a nenecháváš zbytky, ty známky ve škole si určitě zlepšíš, pro jednou - i dobrý žák někdy zklame, trojka - to je dobrý, i na ni ses musel učit, ale na něco jsi asi zapomněl, příště to bude lepší, dnes ti to sluší, mám pochopení pro tvé kamarády, to je milé, žes nezapomněl(a) na moje narozeniny, že jsi poděkoval(a) dědečkovi, že ses rozdělil(a) s bratrem, že sis uklidil(a) v pokoji, že umíš pěkně naslouchat, že nejsi vybíravý/á v jídlu, neubližuješ kamarádům ani zvířatům, nelžeš, nebereš si, co ti nepatří, nezapomínáš, držíš dané slovo, chráníš slabší, pomůžeš, kdykoliv tě někdo požádá...

Že byste mohli pokračovat? A přemýšlejte...

Si

Připomínáme si

Mendělejevův chemický pasiáns

Mendělejevovu periodickou tabulku prvků, která visí na stěně snad ve všech učebnách chemie, si ze školy vybaví každý. Hrála všemi barvami a hemžila se chemickými značkami elementů, z nichž se skládá celý náš vesmír i my samotní. Letos je to právě 140 let, co byla sestavena, a zároveň 175 let od narození jejího geniálního tvůrce - ruského chemika Dimitrije Ivanoviče Mendělejeva.

Mendělejevovo dětství a dospívání připomíná děj ruského románu. Narodil se jako nejmladší ze čtrnácti (někdo uvádí patnáct) dětí Ivana Mendělejeva, ředitele gymnázia v někdejší hlavní městě Sibíře Tobolsku, a podnikavé Marie Korniljevové. Otec oslepl a brzy poté zemřel a matka se musela postarat o početnou rodinu sama. Sklárna, kterou řídila, však vyhořela a katastrofa ji postavila před rozhodnutí, co dál. Nejspíš tušila, že její nejmladší syn má schopnost stát se někým velkým, a tak prodala veškerý majetek a společně s Mítou a jeho sestrou Lízou odjela do Moskvy. Přála si mít ze syna lékaře, na moskevskou univerzitu jej však nepřijali. Matka se nevzdala a odvezla jej do Petrohradu, ale ani tady se kvůli studentským nepokojům na univerzitu nepřijímalo. Nakonec se podařilo Dimitrije zapsat na fyzikálně-matematickou fakultu Pedagogického ústavu. Krátce nato osířel úplně.

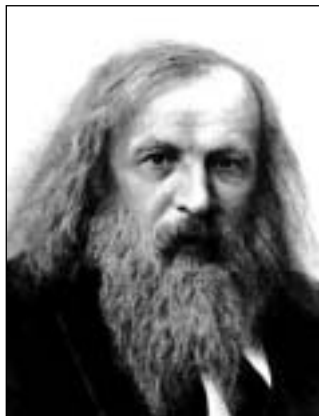
Ve velkém světě se však neztratil. Matka se zřejmě nemýlila, když do něj vkládala tolik nadějí, protože Mendělejev v roce 1855 stu-

dia úspěšně ukončil, prý s oslňujícím prospěchem, a stal se učitelem, nejprve na gymnáziu v Oděse a později na univerzitě v Petrohradu, kde přednášel anorganickou chemii. V roce 1859 se vydal na dvouletou studijní cestu, během níž působil na univerzitě v Heidelbergu a také se účastnil vůbec prvního kongresu chemiků v německém Karlsruheu. Právě tamní diskuse o souvislostech atomové hmotnosti (přesněji atomového, resp. protonového čísla) základních prvků, kterých bylo v jeho době známo něco přes šedesát, a jejich vlastnostech Mendělejeva přivedla na stopu převratného objevu. Ruský chemik tušil, že v nepřehledném chaosu tehdy známých prvků musí panovat nějaký systém. K jeho objevení mu měla pomoci náhoda.

Mendělejev rád hrál pasiáns, karetní hru pro jednoho hráče, a tu ho napadlo, že místo karet použije cedulky s názvy jednotlivých prvků. Skládal je různě vedle sebe, ale systém stále nenacházel. Shodou okolností se jednoho zimního večera u Mendělejevů konal večírek, hrálo se na klavír, konverzovalo, ale Dimitrij myslel jen na ty zpropadené prvky. Pak mu svíto - tóny hudby se přece po oktávách opakují a stejně tak se opakují vlastnosti určitých prvků s různou atomovou hmotností. Zkusil svůj chemický pasiáns poskládat znova a vše do sebe náhle začalo zapadat. Podle jiné verze se měla periodická tabulka Mendělejevovi sama objevit ve

spánku. Ať mu napomohla hudba nebo sen, Mendělejev zjistil, že vlastnosti prvků se opakují v určitých periodách.

Svůj objev předložil v březnu roku 1869 Ruské chemické společnosti, ale nesetkal se s okamžitým přijetím. Bez ohledu na to, že ne-



závisle na Mendělejevovi tentýž systém odhalil i Němec Lothar Meyer (publikoval jej o rok později a přišel tak o prvenství), se vědecké kapacity stavěly k Mendělejevově periodické tabulce zpočátku skepticky. Nebyla ostatně prvním pokusem rozřadit prvky do nějakého systému.

Kamenem úrazu zůstávala prázdná políčka uvnitř tabulky. Ne všechny prvky totiž byly v té době známy, ruský chemik je však dokázal právě díky zákonu periodicity předpovědět. Týká se to zejména tří prvků, jež Dimitrij Mendělejev pojmenoval jako ekabór, ekahliník a ekakřemík (předpona eka- znamená nejbližší) a je-

jichž vlastnosti dokázal popsat, ačkoliv prvky samotné dosud nebyly známy. To se změnilo až o několik let později s objevem galia (Mendělejevova ekahliníku, který roku 1875 objevil Francouz Lecoq de Boisbaudran), skandia (Mendělejevova ekabóru, objeveného v roce 1879 švédským chemikem Larsem Frederikem Nilsonem) a germania (ekakřemíku, jež objevil 1886 Němec Clemens Winkler). Dalších důkazů již nebylo třeba a periodická tabulka nesoucí jméno ruského chemika mohla být oficiálně uznána za platnou.

S dalšími výzkumy se Mendělejevova tabulka upřesňovala a doplňovala, nejen o nové prvky (např. radon a polonium manželů Curie, vzácné plyny helium, neon, argon, krypton a xenon Williama Ramsaye a jeho kolegů atd.), ale přesnějšího vysvětlení se dostalo i vlastnostem prvků a samotnému principu periodicity. Do roku 1940 bylo objeveno všech 92 přirozeně se vyskytujících prvků a následně i množství dalších, uměle vytvořených. V současnosti obsahuje periodická tabulka 118 políček a pouze políčko s číslem 117 není obsazeno - prvek ununseptium zatím nebyl objeven. Samostatnou kapitolu představují názvy prvků. Některé z nich, jako zlato, stříbro, železo nebo olovo, byly známy už ve starověku, pro prvky objevené v moderní době si právo na pojmenování vyhradili jejich objevitelé, kteří tohoto faktu často využili k uctění své vlasti

(případ galia, skandia, germania či polonia) nebo některé z významných osobností (einsteinium, roentgenium, nobelium, curium). Jindy se názvy odvozovaly od místa prvního objevu prvku (erbio podle švédské vesnice Ytterby, dubnium dle sovětského města Dubna, darmstadtium podle německého Darmstadtu), od pojmenování planet (uran, neptunium, plutonium, palladium), z mytologie (helium, tantal, promethium) nebo okolností, za kte-

řích byly objeveny, např. neonu (neo = nový) dal jméno dvanáctiletý syn objevitele prvku Williama Ramseye, který prý fascinovaně sledoval jeho červené světlo.

České chemické názvosloví nabízí, podobně jako v jiných vědeckých oborech, pro řadu termínů vlastní ekvivalenty. Vznikly v době národního obrození jako jeden z projevů úsilí o emancipaci českého jazyka. Jejich autory byli Jan Svatopluk Presl a Karel

Slavoj Amerling. Slovtvorná fantazie těchto buditelů se samozřejmě dotkla pouze tehdy známých prvků, a dnes tedy tvoří pouhou část terminologie (užívá se deset Preslových pojmů). Značná část českých originálů se vůbec neujala, např. Preslův kostík (fosfor), solík (chlor), barvík (chrom) či nebesník (uran), případně zůstala platná pouze v laickém povědomí, např. Amerlingův otrušík (arsen).

Mnozí z vědců, kteří se přičinili

o zdokonalení a hlubší poznání systému chemických prvků, který na pevný základ postavil Dimitrij Mendělejev, získali za své objevy Nobelovu cenu. I samotný Mendělejev byl na toto prestižní ocenění nominován, krátce před svou smrtí. Bohužel ji tehdy nezískal, údajně o jediný hlas. Jeho jméno se však stalo světově proslulým i bez toho - dodnes je nese periodická tabulka prvků i jeden z nich - 101. prvek mendelevium.

ZN



Moravskosleský kraj informuje



Kraj poskytne 16 milionů na zvýšení bezpečnosti silničního provozu

Radní Moravskosleského kraje na svém jednání 23. ledna vyhlásili dotační program na zvyšování pasivní bezpečnosti pozemních komunikací. Všechny obce Moravskosleského kraje se do 27. února mohou ucházet o dotaci na úhradu až 75 % stavebních nákladů vynaložených na odstraňování nebezpečných míst na komunikacích.

Dotační program pod kódovým názvem DSH_8 bude poskytovat finanční podporu zaměřenou na ochranu zranitelných účastníků silničního provozu. Cílem programu jsou úpravy dopravního prostoru, které zajistí bezpečný pohyb pro pěší, cyklisty i osoby

s omezenou schopností pohybu a orientace. Jedná se zejména o budování bezpečných tras a přechodů přes pozemní komunikace (např. speciální označení přechodů, autobusových zálivů apod.) Podstatou úspěšného projektu by měla být ochrana chodce před důsledky střetu s motorovým vozidlem moderním bezpečnostním vybavením komunikace. Kritéria pro výběr projektů budou hodnotit například dopravní nehodovost, intenzitu dopravy, četnost imobilních osob nebo zapojení veřejné dopravy.

„Na našich silnicích je jedním z nejvážněj-

ších problémů vysoké procento chodců a cyklistů, kteří zemřou nebo utrpí těžké zranění v důsledku dopravní nehody. Právě nejzranitelnějším účastníkům silničního provozu chceme v kraji vytvořit podmínky pro bezpečný pohyb. Předpokládám, že naše 16milionová dotace by mohla být pro obce výzvou a impulsem k zamyslení. Mým cílem je postupně tuto částku zvyšovat tak, aby se naše silnice staly bezpečnějšími,“ sdělil náměstek hejtmana Moravskosleského kraje Miroslav Novák.

Petra Špornová, tisková mluvčí

Objektivem Zdeňka Habra



Zima

Zajímavost



Hýl obecný, který se pravidelně na zimu stěhuje do blízkosti lidských sídel. Přes rok žije v lesích, někteří jedinci k nám na zimu migrují ze severovýchodních zemí.

Fota a text: Miroslav Glacner

Seriál

PRVNÍ POMOC U DĚTÍ:

Informace Místní skupiny ČČK - První pomoc při neúrazových stavech

29. První pomoc při epileptickém záchvatu

Zbavte se strachu z epileptického záchvatu, nejedná se o nic zásadně neobvyklého, je důležité nepodlehnout panice a znát několik základních postupů, kterými můžete být dítěti prospěšní.

- Z okolí pacienta odstraňte všechny předměty, o které by se mohl poranit, pokud toto nelze provést, předměty alespoň zakryjte měkkou hmotou (polštářem, dekou). Nemocného šetrně odsuňte z dosahu předmětů, které mohou být jinak nebezpečné (horká kamna apod.).

- Záchvatům křečí nikdy fyzicky nebraňte, končetiny násilím nepřidržíte, může dojít k dalšímu zranění, např. zlomeninám.

- Při první příležitosti odstraňte z úst předměty, které by mohlo dítě vdechnout, to lze většinou až po odeznění křečí, jelikož síla žvýkacích svalů je při jejich sevření enormní.

- Nikdy nic nevkládejte do úst dítěte, ani vlastní prsty, nepáčete čelist, hrozí další poranění.

- Má-li dítě již v předchozí době ordinované léky určené pro akutní záchvaty, podejte je (nejčastěji diazepam v tubě pro podání do konečnicku - přípravek Stesolid).

Plně rozvinutému záchvatu lze někdy u dítěte, které zná předzvěsti stavu (tzv. aura), zabránit včasným podáním tohoto léku. Rodiče dětí s epilepsií by Stesolid měli mít stále při sobě, měli by ovládat jeho aplikaci do konečnicku, vstřebání a rychlost účinku je stejně rychlá jako podání léku do žíly. Větší pacienti si dokonce mohou při příznacích počínajícího záchvatu (po dostatečném předchozím poučení) lék aplikovat sami a záchvatu předejít.

Dítě, u kterého se záchvat vyskytl poprvé, by měl neurolog vyšetřit co nejdříve. Zde je velmi důležitá pozornost svědků a popis začátku, doby trvání a charakteru všech příznaků. Je-li dítě dlouhodobě léčené a sledované pro epilepsii, není ojedinělý záchvat důvodem

k akutnímu přivolání rychlé zdravotnické služby. Doporučte ale vždy rodičům dítěte v následujících dnech návštěvu a vyšetření neurologem.

Trvá-li záchvat křečí a poruchy vědomí déle než 20-30 minut, jedná se o tzv. epileptický stav - **přivolání zdravotnické záchranné služby a odborná péče jsou nutností!**

- Po odeznění křečí zajistěte přístup čerstvého vzduchu, dítě uložte do stabilizované polohy, stále je sledujte až do fáze plného návratu vědomí a plné slovní komunikace.

- Celou řadou nemocných epileptiků, především dětí, je záchvat nemoci vnímán s pocitem studu a zejména období po záchvatu je náročné na velmi citlivý psychologický přístup k nemocnému, taktní vystupování jeho okolí. Uklidněte dítě, zabezpečte mu potřebný klid a přístup jen nezbytného množství lidí, především rodičů.

MUDr. Pavel Srnský (První pomoc u dětí)

Předali jsme výhru našim soutěžícím

V pondělí 19. ledna byly třem vylosovaným výhercům vánoční soutěže, jejíž výsledky byly uveřejněny v Rýmařovském horizontu č. 1/2009, předány ceny, jež do soutěže věnovalo knihkupectví U Radnice. Připomínáme, že uzávěrka soutěže byla 8. ledna a úspěšné luštitelé Alenu Jurášovou, Pavlínou Doleželovou a Adélu Hausknechtovou z Rýmařova vylosovala redakční rada Rýmařovského horizontu společně s vydavatelem, ředitelkou Střediska volného času Rýmařov. Výhercům blahopřejeme a těm, kteří v soutěži neměli štěstí, přejeme více úspěchů při některé soutěži letošního roku.

JiKo



Sport

Rýmařovský aerobik opět na výsluní

V sobotu 24. ledna se v nové hale Vysoké školy báňské v Ostravě konalo finále Miss aerobik ČR 2008. Do celorepublikové soutěže v kategorii minimiss bylo přihlášeno celkem 600 dívek

a z postupových kol jich bylo vybráno pět. Teprve desetiletá Šárka Zapletalová, svěřenkyňe Sportovního klubu Sport a zdraví, se probojovala mezi finalistky a v konečném měření sil se

stala druhou viceminimiss České republiky pro rok 2008.

„Tímto bych chtěla poděkovat Sportovnímu klubu Sport a zdraví a trenérkám Lýdii Mihalové a Lýdii Švédíkové, sponzorům,

MěÚ Rýmařov a Ing. Bohumilu Procházkovi z penzionu Bohouš v Karlově,“ nechala se slyšet po vyhlášení výsledků maminka Šárky Helena Zapletalová.

JiKo



Fota: archiv Heleny Zapletalové



Desetibojaři skočili do vody

V sobotu 24. ledna 2009 odškrtli desetibojaři další disciplínu - a to na krytém bazéně v Břidličně. Mnohým překazila účast nemoc, proto konkurence nebyla největší. Přesto někteří dosáhli velmi kvalitních výkonů.

Seďm mužů kategorie C skočilo do vody krátce po jedenácté hodině. Prvenství získal s téměř 2,5sekundovým náskokem Jaroslav Hofman před Vojtěchem Hrdinou a Václavem Orlíkem.

Bloky poté opanovaly ženy kategorie B. Sešly se pouze čtyři. Suverénní vítězkou se stala Markéta Míčková s výborným časem 44,47 s, za ní vybojovala druhou pozici Eva Sovišová, třetí Dana Doleželová.

Ženy A se také vtěsaly do jedné rozplavby. I zde byla vítězka jasná - Kateřina Kolářová vylepšila svůj loňský výkon a dohmátla v čase

43,75 s. Pořadí na dalších dvou medailových místech zůstala od loňska nezměněna - Andrea Továrková, Petra Dobrevová.

Muži B svedli boj o každý centimetr - Josef Vosyka sice zvítězil s poměrně bezpečným odstupem, mezi druhou a třetí pozicí však nebyla ani setina rozdílu - shodného času dosáhli Pavel Kolář a Aleš Bodlák.

Přímý souboj o vítězství svedli muži A - také se stejným výsledkem jako vloni. Horcí favoriti Jan Hnilo a Karel Toman se dlouho drželi na stejné úrovni. Za půlkou druhého bazénu se však začal lámat chleba. Honza zabral a Karlovi nakonec o 50 setin uplavál. Na třetím místě skončil bezpečně Lukáš Janáč.

Všichni, kteří na bazén dorazili, předvedli výkony na hranici svých možností. Dík patří organizátorovi

a hlavnímu startérovi Milanu Ondrašíkovi a zapisovateli Václavu Orlíkovi. Oceňujeme i kooperaci jednotlivých účastníků při zajišťování stopek a měření.

Nyní nás čeká další disciplína -

běžky, které jsou závislé na množství sněhu. Jako první možný se jeví termín neděle 8. února 2009, bude však upřesněn podle aktuálních podmínek.

Alena Jurášová



Foto: Lubomír Křimský

V sobotu 7. února 2009 v tělocvičně TJ Jiskra Rýmařov na Hornoměstské ulici v době od 9:30 do 13:00 pořádá

Sport pro všechny

sportovní akci pro nejširší veřejnost

CVIČÍ CELÉ MĚSTO

Srdčně jsou zváni všichni, kdo si chtějí vyzkoušet různé druhy cvičení pod vedením
Ing. Pavlíně Jančové - držitelky profi licence aerobiku, Ing. Ondřeje Peterky - instruktora II. třídy aerobiku

1. hodina - step - Ondřej
2. hodina - MTV dance - Pavlína
3. hodina - double aerobik - Pavlína + Ondřej

Startovné 50 Kč

Na všechny se těší realizační tým SPV pod vedením Ing. Aleny Jurášové

hokejový servis

Rýmařovští hokejisté bodovali v Horním Benešově

Dne 18. ledna byl odehrán další zápas okresního přeboru mužů v ledním hokeji skupiny A na zimním stadionu v Horním Benešově.

TJ H. Benešov x HC Rýmařov 2:4 (1:0, 0:2, 1:2)

Ti rýmařovští příznivci hokeje, kteří se jeli podívat na zápas do Horního Benešova, viděli strhující utkání s výborným soupeřem. Nezačalo pro naše barvy dobře. Je téměř pravidlem, že než se rozkoupáme, soupeř skóruje. Tak tomu bylo i nyní. Neuběhla ani první minuta a už jsme po pěkné kombinaci soupeře prohrávali. To naše hráče probudilo a poté jsme měli možnost vidět hlavně rychlý kombináční hokej. Od 16. minuty do konce třetiny jsme stále hráli v oslabení pěti proti třem.

Začátek druhé třetiny byl zrcadlový předchozí třetině. V polovině první minuty srovnával stav Petr po přihrávce Šuby na 1:1 ve vlastním oslabení. Byli jsme svědky hrozivých akcí soupeře, které likvidoval náš gólman, i zmařených příležitostech našich hráčů. Pomyslnou miskou vah v náš prospěch převážil opět Petr po přihrávce Mušálka a Štefanova v půlce třetiny.

Stav po přestávce byl hřejivý, ale soupeř stupňoval tlak. Tomu kontroval ve třetí minutě Šebík po přihrávce Štefanova a zvýšili tak náš náskok. O další tři minuty později přihrával Štefanov Šubovi na uklidňující čtvrtou branku. Soupeř ještě více přidal na tlaku, chvílemi pěkně zatápel před naším gólmanem a podařilo se mu v polovině třetiny snížit na konečný stav.



Foto: archiv Jiřího Slováčka

Rýmařovská liga ledního hokeje

9. 1. 2009	Rest. U Hrozna - Kovošrot	4:3	(1:1, 2:1, 1:1)
12. 1. 2009	SK Medvědi - F. Tygři	1:10	(1:3, 0:4, 0:3)
13. 1. 2009	Malá Morávka - Grizzlies	2:7	(1:2, 1:3, 0:2)
14. 1. 2009	SK Slovan - H. Město	11:3	(1:1, 4:1, 6:1)
16. 1. 2009	Kovošrot - SK Medvědi	4:4	(1:1, 2:1, 1:2)
18. 1. 2009	SK Medvědi - H. Město	4:4	(3:2, 0:1, 1:1)
19. 1. 2009	F. Tygři - TJ Malá Morávka	8:1	(3:1, 5:0, 0:0)
20. 1. 2009	Grizzlies - SK Slovan	3:3	

Další zápas okresního přeboru mužů v ledním hokeji se hrál 25. ledna opět na zimním stadionu v Horním Benešově.

HC Lomnice x HC Rýmařov 3:7 (1:2, 1:4, 1:1)

Na papírově slabšího soupeře vyrazili naši hráči ve velmi nízkém počtu. Podle kanonády na gólmana od začátku utkání byla zřejmá taktika vstřelit co nejvíce gólů a psychicky zlomit odpor soupeře. To se však nedařilo, soupeř urputně bránil. První gól padl až v polovině první třetiny zásluhou Šebíka za asistence Barbořika. Soupeř dokonce srovnal ke konci třetiny, ale Barbořík se svojí pohotovostí obratem postaral o opětovné vedení minutu před koncem třetiny.

Ve druhé třetině už byl obraz hry pro skalní příznivce HC Rýmařov příznivější. Nejprve naládoval Šuba na střelu Kleiblovi, který se nemýlil a skóroval. Prakticky po následujícím vzhazování využil soupeř euforie z našeho gólu a snížil po brutální chybě v obraně. Klid do našich řad přineslo brankové zakončení Šuby s Pekrovým přispěním v polovině třetiny, kdy jsme zvýšili náskok na soupeře. Těsně před koncem třetiny proměnil šanci Petr s Barbořikovou asistencí a po něm ještě přidal náskok Šebík.

Ve třetí třetině jsme viděli již docházející síly na obou stranách. Soupeř snížil gólem na začátku třetiny. V druhé půlce třetiny si splnil letošní sen na vstřelení hattricku Šebík po přihrávce Barbořika.

V dalším utkání v sobotu 31. ledna v 17.00, které se hraje na domácí půdě, bude soupeřem našich hráčů letos ještě neporažený tým Ice Dogs Krnov.

Turnaj přípravek v Prostějově

V neděli 25. ledna sehrálo družstvo přípravy HC Rýmařov v rámci krajské soutěže další dvojzápas s družstvy HK Prostějov A, B v Prostějově.

HC Rýmařov x HK Prostějov B 7:6

Další vítězství v krajském přeboru přípravek. Pokud naše Vlčata naráží na výkonnostně stejného soupeře, dokáží se vyhecovat a bojovností strhnout vítězství na svoji stranu. Za Vlčata skóroval 4x Urban, 3x Lašák.

HC Rýmařov x HK Prostějov A 2:15

Na další utkání v turnaji už nezbylo příliš sil, a tak výsledek odpovídá předvedené hře. Celkově však lze konstatovat zvyšující se úroveň hry našich Vlčat. Střelec gólů: 2x Urban.

Další turnaj pořádá HC Rýmařov v sobotu 31. ledna od 9.00 s družstvy HC Uničov a HC Šumperk A, B.

Jiří Slováček

TABULKA PO 10. KOLE

1.	Grizzlies	712	53:21	15
2.	SK Slovan	631	56:23	15
3.	F. Tygři	613	61:22	13
4.	M. Morávka	713	45:31	13
5.	H. Město	306	28:52	7
6.	Rest. U Hrozna	307	21:53	6
7.	Kovošrot	225	20:40	6
8.	SK Medvědi	127	29:65	5

Martin Ftáček

PNEUSERVIS

FIRMY STANISLAV JUŘENA STANSPED

VÁM NABÍZÍ

MIMO JIŽ KLASICKY POSKYTOVANÝCH SLUŽEB
I NOVĚ PLNĚNÍ A ČIŠTĚNÍ AUTOKLIMATIZACÍ



- Momentálně dále nabízí slevu
na skladové zásoby
osobních pneumatik
zn. Barum
ve výši 35 %
(platí do
vyprodání
zásob)

Najdete nás na adrese:
třída Hrdinů 45, Rýmařov

Provozní doba: Po - Pá 8⁰⁰ - 16⁰⁰

*V naléhavých situacích se lze na telefonu 774 950 041
dohodnout i jinak.*

Dopravní firma
Stanislav Juřena - STANSPED
se sídlem v Rýmařově
přijme



- řidiče pro mezinárodní kamionovou dopravu

POŽADUJEME:

- praxi v oboru MKD
- řidičský průkaz skupiny C, E
- trestní bezúhonnost
- poctivé jednání
- dobrý zdravotní stav

NABÍZÍME:

- náborový příspěvek dle délky odpracovaných let
u svého předešlého zaměstnavatele
- tahače DAF + plachtové návěsy
- dobré platové podmínky
- vstřícný přístup



- řidiče pro vozidlo do 12 tun

POŽADUJEME:

- řidičský průkaz skupiny C
- věk min. 21 let
- trestní bezúhonnost
- poctivé jednání
- dobrý zdravotní stav

NABÍZÍME:

- přidělení vozidla
- po zaučení umožníme
rozšíření pro skupinu E
- dobré platové podmínky
- vstřícný přístup

**Nástup možný po dohodě ihned, pro bližší informace kontaktujte:
Stanislav Juřena, tel.: 554 703 460 (v době od 7 do 16 hodin).**

Elektromontáže

Lašák



- instalace, montáž, servis
Dále nabízím:

- výstavby interiérů
- rekonstrukce interiérů
- malířské práce
- přestavby byt. jader



KONTAKT:

Roman Lašák, Potočná 23, Stará Ves
tel: 774 955 838
e-mail: lasak.elektromont@email.cz

JAK VYJDE



Další číslo
RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU

bude v prodeji od 13. 2. 2009

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 5. 2. 2009 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

Účetnictví

- podvojně účetnictví,
daňová evidence,
mzdy,
DPH,
daňová přiznání,
účtování v cizích měnách aj.

Řoutilová Ivana, DiS. Mrskošová Karla
739 053 293 604 802 363
RoutilovaIvana@seznam.cz

Kancelář č. 16 na Palackého ul. č. 11
(2. patro) - budova Bytermu

www.teamtaxi.cz

teamTAXI**800 44 44 34****volejte NON STOP**

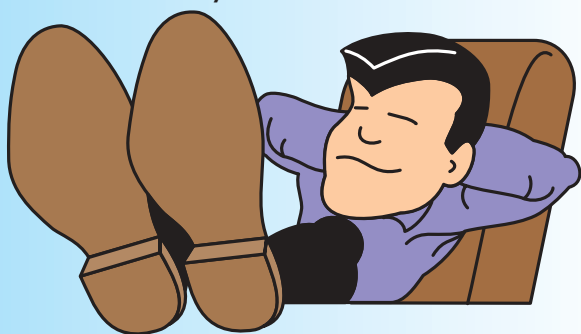
Rýmařovská taxislužba nabízí:

- službu 24 h denně
- Jízda po městě 30 Kč*
- 10. jízda ZDARMA
- Volání ZDARMA

- Personální jízdné pro přepravu do a ze zaměstnání
- Nově Vás odvezeme až k vleklu i s Vašimi lyžemi

Akce na měsíc únor

* Ve všední dny od 7:00 do 19:00 Vás odvezeme po Rýmařově pouze za 30,- Kč

REKLAMA V RÝMAŘOVSKÉM HORIZONTU**SKVĚLÁ INVESTICE**

NEZAPOMEŇTE,
JIŽ OD PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ
MŮŽETE S HORIZONTEM
SOUTĚŽIT O ZAJÍMAVÉ CENY
V POPULÁRNÍ SOUTĚŽI
POD NÁZVEM „HISTORICKÉ DETAILY“

Nabízíme podnájem
lukrativních
nebytových prostor
v centru
(na náměstí)
Rýmařova.

Kontakt: 608462781

SVČ Rýmařov
umělecká agentura "Lev"**STAVÍME
S BOŘKEM
STAVITELEM**

zábavný program pro děti

21. 2. 2009**14:30 velký sál SVČ****děti - 50 Kč, dospělí 100,-**

předprodej lístků i s místenkami - Informační středisko Rýmařov



Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 22. 1. 2009. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz.

Vyšlo dne: 30. 1. 2009. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 5. 2. 2009. Další číslo vyjde 13. 2. 2009. **Grafická úprava novin a inzerce:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 15,- Kč**

Mistrem České republiky se člověk nerodí

Nejlepší sportovci roku 2008 se setkali při příležitosti udílení cen těm nejlepším z okresu Bruntál. Poháry, odměny a šperk jim v upomínku předali čelní představitelé tělovýchovy a sportu společně se starosty a starostkami obcí, jež jsou působišti oceněných sportovců.

Již pětadvacet let se koná tradice udílení ocenění nejlepším sportovcům z celého okresu Bruntál na základě nominací jednotlivých klubů a tělovýchovných jednot, ale také na základě divácké ankety.

Mezi nominovanými byl letos opět i dlouholetý tělesně postižený kuželkář, několikanásobný mistr ČR, člen vítězného druž-

stva z evropského utkání v Maďarsku a několikanásobný vítěz Českého poháru v kuželkách Zdeněk Dočkálek. Je také zároveň držitelem rekordu v počtu shozených kolků mezi tělesně postiženými kuželkáři. To samo o sobě nespadne člověku do klína. Dosažení takových úctyhodných úspěchů stojí hodně úsilí a nespočet tréninkových hodin. A jak hodnotí uplynulou sezónu Zdeněk Dočkálek? „V této sezóně mě provázela neskutečná smůla. Měl jsem zdravotní problémy s rukou, kterou léčím dodnes. Doufejme, že to povede k úspěšnému závěru a já budu moci začít trénovat naplno,“ od-



Bohumír Kamenec gratuluje Čestmíru Řepkovi (vlevo)

pověděl Zdeněk na otázku moderátora při slavnostním udílení cen v bruntálském hotelu Slezan. V zastoupení za starostu města Rýmařova Petra Kloudu, který musel odjet na zasedání rady, předával Zdeňku Dočkálkovi pohár a ceny předseda tělovýchovné jednoty Jiskra Rýmařov František Pohanka.

Organizátoři nezapomněli při letošním udílení cen ani na sportovce seniory. Mistrem České republiky seniorů v kuželkách se stal břidličenský Čestmír Řepka. Vítězný pohár a ceny mu předá-

val starosta města Břidličné Bohumír Kamenec.

Předseda Okresního výkonného výboru ČSTV Jiří Plehot shrnul v krátkosti historii pětadvaceti let trvání ankety o nejlepšího sportovce okresu, zmínil, jakými změnami za tu dobu prošla, a připomenul, že tam, kde dnes stojí deset nejlepších sportovců a jeden sportovní kolektiv, stála celá řada mistrů světa, Evropy i České republiky. Na závěr popřál úspěchy všem oceněným sportovcům starosta města Bruntálu František Struška. JiKo



František Pohanka předává cenu Zdeňku Dočkálkovi

Nejlepší sportovci, trenéři a kolektivy okresu Bruntál za rok 2008

Dospělí

Čestmír Řepka kuželky Břidličná mistr seniorů

Mládež

Jiří Panáček	karate	Bruntál	1. místo ME, mistr ČR
Štěpánka Šajnarová	karate	Bruntál	3. místo ME, 2. MČR
Kamila Němcová	atletika	Bruntál	čs. reprezentantka, 2x 2. MČR
Jakub Šesták	atletika	Bruntál	3. místo MČR 3000 m
Jakub Říha	plavání	Krnov	2x 2. a 3. místo MČR
Michaela Králová	orientační běh horská kola	Vrbno p. P.	4. místo MČR, 2x Český pohár

Tělesně postižení sportovci

Zdeněk Dočkálek kuželky Rýmařov 1. místo MČR

Trenéři

Radim Šesták	atletika	Bruntál	trenér III. třídy
Radek Peňáz	lyžování - běh	Vrbno p. P.	trenér I. třídy

Kolektivy

TJ Slavoj Bruntál šachy – muži Bruntál postup do II. ligy

Zasklívání balkonů

Rámovým a bezrámovým systémem



www.i-nova.cz

Tel. 605-778177

Tel./Fax. 554-219862



I-nova CZ s.r.o.
Národní 9 Rýmařov

Plastová okna

Dodávka a montáž vč. příslušenství

Vždy něco navíc - akční bonusy !!!

Záruka-nízké splátky !

Prodloužená záruka.

Výkup vozidel i v úvěru nebo leasingu.

Výkup za hotové - peníze ihned na ruku!

Nejvýhodnější splátkový prodej !

AUTO LAŠÁK

RÝMAŘOV

Těšíme se na Vás !
Po-Pá 8 - 17 hod.
So 8 - 12 hod.

Revoluční 26, 795 01 Rýmařov
autolasak@autolasak.eu
554 211 577

VYZKOUŠENÉ OJETÉ VOZY ŠKODA, VW, 1. MAJITEL, KOMPLETNÍ DOKUMENTACE, KOUPENO V ČR, SERVIS ZAJIŠTĚN

Škoda Roomster 1,2 HTP Style
51 kW, r.v. 2008



klíma, ABS, nový vůz
219.900,- Kč

Škoda Octavia 1,9 TDi
66 kW, r.v. 2002



klíma, servis. kniha, 1. majitel
169.900,- Kč

Škoda Fabia 1.2
47 kW, r.v. 2003



1. majitel, servisní kniha
119.900,- Kč

Š Fabia 1.4-16V Comfort Combi
55 kW, r.v. 2002



klíma, servisní kniha
139.900,- Kč

Škoda Fabia II 1.2
44 kW, r.v. 2007



servisní kniha, nový vůz
169.900,- Kč

Škoda Octavia II 1,9 TDi PD
77 kW, r.v. 2005



klíma, servis. kniha, 1. majitel
199.900,- Kč

Škoda Octavia II 2.0 TDi PD Combi
103 kW, r.v. 2005



klíma, servis. kniha, 1. majitel
239.900,- Kč

Škoda Octavia II RS, 2,5 TDi Combi
125 kW, r.v. 2007



klíma, servis. kniha, 1. majitel
599.900,- Kč

OJETÉ VOZY - TOP STAV - DOBRÁ CENA - AKČNÍ SLEVY

Ford Focus II, 1.6TDCI, Combi
66 kW, r.v. 2005



klíma, 1. majitel
169.900,- Kč

Peugeot 406 2.0 HDi, Combi
80 kW, r.v. 2000



dig. klíma, ABS, mlhovky
129.900,- Kč

Honda Accord 2.0, Comfort
114 kW, r.v. 2005



klíma, servis. kniha, 1. majitel
249.900,- Kč

Ford Galaxy 1.9 TDi
85 kW, r.v. 2002



klíma, 6 kvalt
209.900,- Kč

Volkswagen Passat, 4x4 Highline
142 kW, r.v. 2001



klíma, 4x4, 1. majitel
169.900,- Kč

Land Rover Discovery 2.5 TDi
83 kW, r.v. 1996



7 míst, klíma, tažné 3,5 t
139.900,- Kč

BMW X5 3.0d, 4x4
160 kW, r.v. 2005



xenon, servis. kniha, 1. majitel
589.900,- Kč

SsangYong Rexton 2.7 XDI
121 kW, r.v. 2004



4x4, klíma, automat
339.900,- Kč

Volkswagen Caddy 1.9SDI
47 kW, r.v. 1999



servis. kniha, 1. majitel
57.900,- Kč + DPH

Volkswagen Caddy II 2.0 SDI
51 kW, r.v. 2004



1. majitel, servisní kniha
139.900,- Kč + DPH

Renault Master 2.2 dCi, Maxi
66 kW, r.v. 2001



servisní kniha, centrál
149.900,- Kč + DPH

AKCE!
na vybrané vozy
!!! SLEVA !!!
5.000 - 30.000 Kč
výběr z různých značek, stála nabídka z více než
150 VOZŮ
připravených k prodeji

www.AutoLASAK.cz

Výhodné financování na počkání, od 0%.



Leasing & úvěr, pojištění